Les nostres rutes a peu

Volum III

101- La Ferradura
102- Penya Escabia
103- Tossal Blanc
104- Les Useres – Piló de la creu
105- Castell de la Rodana
106- Castell d'Almonecir
107- El Trampolí
108- Tossal de Subarra
109- Serratella– Sant Joan de Nepomucé
110- Fanzara – Castel de Mazerol
111- El Gorgo (València)
112- Coves de la Moreria
113- Riu Bohilgues (València)
114- Torralba – Alt del Pinar
115- Riu Carbó
116- Atzeneta – Sant Miquel de les Torrosselles
117- Avellà – Tossal de la Nevera
118- Illa de Buda (Tarragona)
119- Gaibiel – Mirador de la Carrasca
120- Pavías
121- Navajas
122- Pilons d'Espadilla i Torre-xiva
123- Xodos – El Marinet
124- Vall d'Uixò - Penyalba
125- Pujada al cim de l'Ametler (Tossal de Ratons)
126- Alfondeguilla - Pipa
127- Sitjar – Cova i Tossal Negre
128- Camins del Senyoriu
129- Serra d'en Galceran –Tossal de la Vila
130- Vilavella - Mondragón

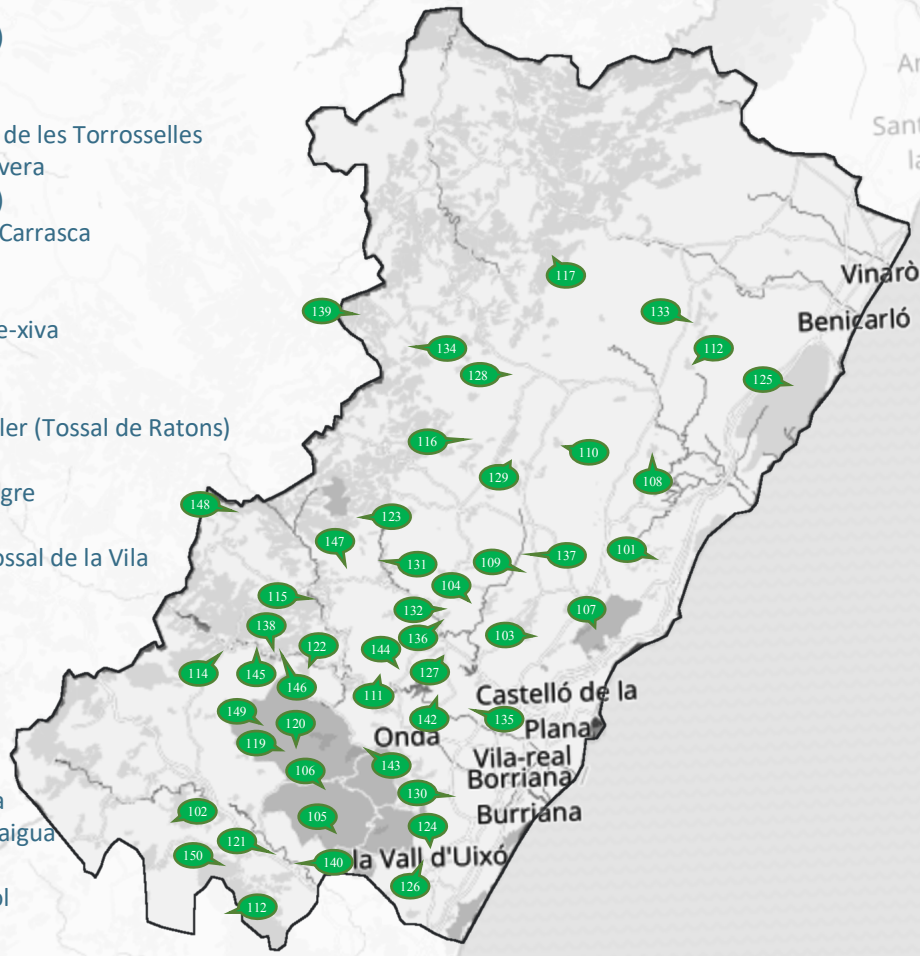

131- Mas de la Costa – la Picossa
132- Les Useres – Penya Roja
133- Ruta dels cirerers i de l'aigua de Salzadella
134- Benassal – Sant Cristòfol
135- Les llomes de Borriol
136- Figueroles (PRCV 341)
137- Font de les Piques
138- El Tormo – Mola de Cirat
139- Moleta de Tosal
140- Sot de Ferrer
141- Castell de Beselga – Garbí (València)
142- Sitjar – La Talaia
143- Tales – Cim de les Àguiles
144- La serra de la Basa
145- La Copa de Montanejos
146- El Tormo – Pou Negre
147- Xorrador de Zucaina
148- Cabeço de les creus
149- Alt dels coloms – Cantera Gullirno/Gollizno
150- Montmajor

Ruta 101:
La ferradura

Punt d'inici i final de la ruta:
Camí Perol (Cabanes)

Caminem pel camí i de seguida trobem a la dreta una pista de terra. Agafem la pista i anem directes a la antiga mina de la Font del Campello, que data del s.VII a.C. i a on s'extreia el mineral Galena.

Continuem pujant, passant de llarg el mas de Teixo i el de les Monges fins a arribar al mas de la Ferradura. Tornem a l'entrada del mas per a desviar-nos a la dreta cap un atall que arriba a la senda de la font del Campello.

Arribem a un punt a on hem de deixar la senda i anar amb la referència del track.

Anem pujant fins a arribar al vèrtex geodèsic la Ferradura Les vistes tant cap a la mar, la ribera de Cabanes, la serra d'Irta, com cap a l'interior amb la sempre referència del Penyagolosa són fantàstiques, ara bé, destacar les vistes de la part nord del desert de les palmes, amb les prominents agulles i el castell de Miravete.

Lloc a on farem el nostre cafenet i gaudir de les saboroses magdalenes casolanes que ens ha fet M. José. Continuem crestejant la Ferradura meravellant-nos i dirigint-nos a la cara nort del Desert fins a arribar al mas de la Cova o de Cameta on agafarem el camí que té el mateix nom.

Continuem per la pista i a l'arribar al Toll de Jesús, ens desviarem en direcció a la senda de Miravet a la Vilanova però de seguida la deixarem desviant-nos per la senda de la dreta.

Travessem el barranc del Quarteró i el de la Roca Parda per a arribar al mas del Tiet a on tornem a agafar una pista de terra. Ens trobem el mas de Dotres i tornem a agafar la senda de la Font del Campello.

Ja sols ens queda tornar al final de la ruta d'avui.

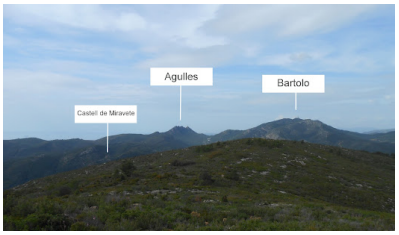

Ruta 102:
Penya Escabia

Punt d'inici i final de la ruta:
Font dels Cloticos (Bejis)

Mentre pugem trobem un camp de nogueres a la nostra dreta molt ben cuidades.

Arribem a l'encreuament a on podem anar a la dreta cap al Molinar o a l'esquerra cap al camí del Madronyal, agafem aquest últim en direcció a la caseta del guarda forestal abandonada.

Només arribem a la caseta agafem una sendera que es troba a l'esquerra.

Mentre pugem per aquesta senda tenim la sort de trobar-nos una Graellsia isabelae, que volen sols durant maig i juny.

La senda ens porta cap a un tallafoc a on girem de nou a l'esquerra arribant al camí de Penya Escabia. Pel tallafoc albirem un grup nombrós de voltors.

Continuem pel camí fins a trobar-nos unes paletes identificatives que ens indiquen la senda cap a Penya Escabia.

Abans d'arribar al Penya Escabia, trobem un lloc fantàstic per a fer-nos el nostre tradicional cafenet, el lloc és cap a la penya del Bisbe.

Després de gaudir de la botifarra dolça amb la coca malfeta amb canyella i de les vistes cap al Pina, Penyagolosa, El Molinar i la resta de pobles de l'interior castellonenc, continuem cap al següent punt, el vèrtex geodèsic de Penya Escabia (1331m).

Tornem a gaudir del meravellós paratge amb moltes plantes autòctones, sobretot ens crida l'atenció l'Asphodelus fistolosus per la quantitat.

Continuem endavant cap al turó de la creu, punt més alt de la ruta d'avui (1352m). Mentre caminem cap al turó ens crida molt l'atenció la penya Juliana.

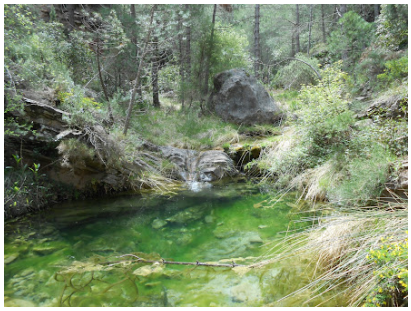

Una vegada arribem als peus del turó de la creu, veiem que es troba totalment envoltat de trinxeres.

Ens desviem de la senda per a pujar al turó i gaudir de les vistes cap a la penya Juliana.

Seguim fins a trobar-nos el camí dels *Tajos*, on trobem molts teixos durant la baixada cap al barranc del Resinero.

Seguim pel camí travessant el camí de Penya Escabia i a l'arribar al barranc girem a la dreta introduint-nos dins del barranc.

El barranc és fantàstic, el trobem amb aigua i hem de travessar-lo en varies ocasions.

Continuem pel barranc fins al començament del camí del Madronyal, passem de llarg el corral del Madronyal i tornem a travessar el barranc.

Seguim pel camí del Madronyal fins a la caseta abandonada del guarda, on sols ens quedarà finalitzar la ruta d'avui.

Ruta 103:
Tossal Blanc

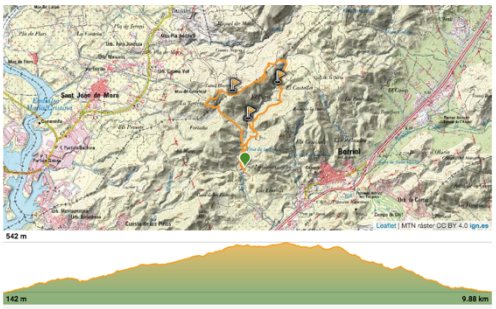

Punt d'inici i final de la ruta:
Camí de les ermites (Borriol)

Seguim pujant, arribem a una bifurcació de camins, nosaltres continuem pel mateix camí el de l'esquerra. Prompte trobarem l'entrada de la font de la teula. Anem a veure-la i retornem al mateix camí.

Continuem pel mateix camí que seguirà amb el sender de Purri o de Castellet. El sender de Purri és troba molt ben definit i és molt agradable.

Pel sender ens trobem uns restes prehistòrics del Castellet, en un en clau curiós pel tossalet del seu propi nom.

Seguim avant i travessem el barranc de les ermites per a dirigir-nos cap al cami de la serra i girem a l'esquerra. Pugem pel camí i arribem a un lloc perfecte per a fer unes fotos a la part de darrere del cotico.

Retornem al camí de Serra i ens desviem per una sendera que naix a la nostra dreta per a pujar al tossal blanc.

Crestegem per la serra del Portell que termina fins al tossal Blanc. Caminar per la cresta de la serra i les vistes són meravelloses.

Les vistes des del Tossal són fantàstiques, lloc a on parem per a fer-nos el nostre cafenet i gaudir del pastís de M. José. Després de gaudir de la nostra tradicional paradeta continuem.

En aquesta part de la ruta és imprescindible el track, a causa de que en molt moments no està molt ben delimitida la senda i hi ha llocs que caminem per senda aèria.

Baixem fins a arribar al cami del Fortunyo. Arribem a una bifurcació i agafem el cami de l'esquerra, anomenat del Moró.

Continuem en direcció cap al barranc de les ermites passant de llarg al mas de Júlia i arribant al cami de les ermites, a on sols ens quedarà terminar la ruta d'avui.

Ruta 104:
Les Useres – Piló de la creu

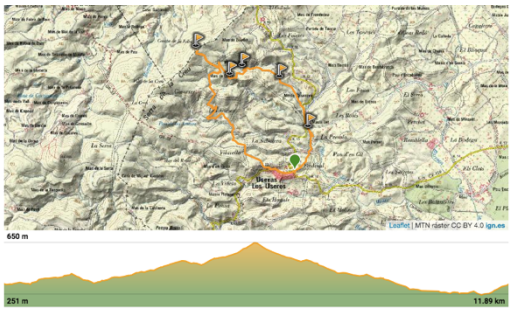

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Les Useres.

Caminem per la CV-165 fins a trobar-nos a la nostra dreta una paleta identificativa que ens indicarà per a on anar cap al piló de la creu. Agafem el camí dels peregrins a Sant Joan de Penyagolosa.

Pugem passant de llarg el preciós barranc de la Sabatera. Continuem cap amunt per la pista, durant el cami trobem paletes que ens indiquen cap a on anar. El paratge natural és fantàstic.

Arribem al Piló de la creu, lloc a on farem la nostra tradicional paradeta, el nostre cafenet i avui gaudirem del pastís "*Sara de mantega i ametlla*" de M. José.

Després de gaudir del meravellós moment, continuem la nostra ruta. Retornem per la mateixa senda que ens ha portat al piló anant-nos cap a la partida de Palanques.

Mentre baixem cap al barranc de Palanca ens trobem el mas de Carxet o Buendía.

Arribem al barranc on naix la font del mestre. Continuem pel Barranc de Palanca cap al mas de les Palanques on agafarem el camí del Piló de la creu.

Baixem pel cami fins a arribar a la CV-165 i caminem un poc per asfalt fins a anar a la font de la Presola lloc de transició del barranc del Collado al barranc de la Presola.

Continuem per la passada de les Ferreries a la Presola a la vora del barranc i tornem a agafar la senda del piló de la creu.

Travessem el pont vell del Molinar i ja sols ens queda finalitzar la ruta d'avui.

Ruta 105:

Castell la Rodana

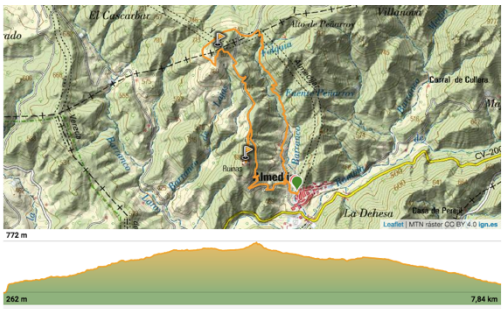

Punt d'inici i final de la ruta:

Població d'Almedijar.

Per la mateixa senda que la ruta d'Almedijar - Cim del cullera. Continuem pel PR-CV 63.6 pel camí de la Balsa Alta fins a arribar a una senda pel barranc de Foquia.

A mesura que pugem les vistes cap Almedijar són més fantàstiques. Al coll d'Algimia ens desviem del PRCV 63.6 per a pujar a la muntanya del Cascalbar.

Per la pista arribem a unes finques d'ametllers, girem en direcció al cim de la muntanya. Al final dels ametllers caminem camp a través cap al cim.

Arribem al Cascalbar, lloc a on farem el nostre tradicional cafenet i gaudir del pastís àrab de mel de M. José amb les meravelloses vistes.

Baixem del Cascalbar per a on podem fins a arribar a la pista que ens portarà al Castell de la Rodana.

Arribem a una bifurcació on girem a la de la dreta que és la que es dirigeix al castell.

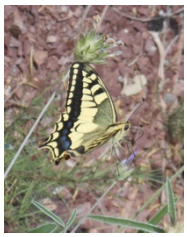

Queden uns pocs restes del castell, que data possiblement de l'època ibera.

Tornem a la bifurcació per a agafar el camí d'Algimia d'Almonacid que ens portarà a Almedijar.

Durant la baixada ens trobem una papallona que posa davant nosaltres, és una papilion machaon.

Ja sols ens queda terminar la ruta d'avui.

Ruta 106:
Castell d'Almonecir

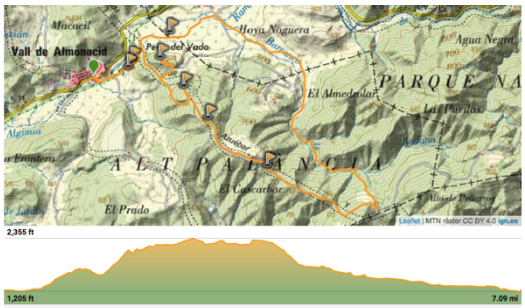

Punt d'inici i final de la ruta:
Vall d'Almonacid

Anem en direcció cap a la rambla d'Algimia i la travessem. Seguim per la vora de la rambla en direcció al castell.

A pocs metres ens trobem un estany anomenat "Los patos de la fuente de la balsa".

Continuem endavant i de seguida trobem la font llarga o de la Sta. Trinitat.

Seguim avant fins a arribar a un encreuament on girem a la dreta per la senda de l'Alt que es troba empedrada al començament.

Caminem en direcció al Castell que en tot moment està molt ben senyalitzat.

El castell de Almonecir és l'únic monestir fortificat musulmà a la Comunitat Valenciana i que data del s. XII. Després de veure'l tornem a la senda de l'Alt per a dirgir-nos al lloc a on farem el nostre cafè.

Pugem a l'Alt de Bellido i ens dirigim cap a un mirador que trobem en direcció al Castell i a la Vall i Algimia d'Almonacid.

La panoràmica és fantàstica des d'aquest mirador.

Després de gaudir de les vistes, del cafè i del pastís amb crema de cafè fet per M. José és hora de tornar a la nostra ruta i tornem per la senda per on l'havíem deixat.

Passem de llarg en un meravellós cresteig el corral de l'Alt i el de Bellido fins a arribar als peus del Cascalbar i girar per una senda a l'esquerra en direcció al PRCV 63.6.

Arribem al PRCV 63.6 o camí d'Algimia a Almedijar. Girem a l'esquerra cap Algimia pel Barranc de la Rodana.

Baixem per mig d'un bosc de sureres que després caminarem entre camps d'oliveres tenim com a referència el castell.

Trobem unes paletes que ens indiquen una antiga noria la visitem i seguim avant fins a arribar a la mateixa senda de l'estany de Los Patos. Ja sols ens queda terminar la ruta d'avui.

Ruta 107:
El trampolí

Punt d'inici i final de la ruta:
Barranc de Miravet (Benicàssim)

A pocs metres en direcció al CV 147 trobem unes paletes identificatives a la nostra dreta que ens indicaran cap a l'Agullot.

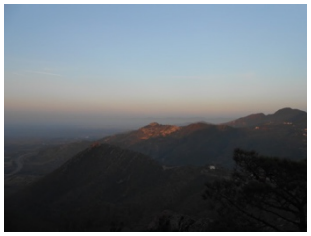

La sendera que ens puja es troba ben definida fins dalt i envoltada per una forta vegetació excepte en el cresteig de les agulles.

A mesura que pugem les vistes són meravelloses. Molt prompte, començarem la nostra escalada particular que continuarà per tot el cresteig de les agulles.

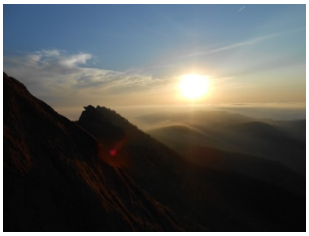

Arribem a la primera parada de la ruta d'avui, l'Agullot.

Abans d'arribar ens ha ajudat una corda molt estratègicament ficada. El lloc és magnífic, les vistes són impressionants tant cap al litoral com cap al Desert.

Després de fer la primera parada, continuem la ruta.

Retornem fins a baixar les cordes que ens han portat a l'Agullot. A partir d'aquest moment fins a terminar el cresteig és molt important portar el track, guiar-se pels punts grocs i mollons ja que es farà prou instintiu anar pel bon camí.

Després de grimpar una bona estona arribarem a la segona parada, el trampolí.

Després de pujar al trampolí és hora de fer-nos el nostre tradicional cafenet. Avui acompanyat d'una espectacular tarta de formatge obra maestra de M. José.

Ja sols ens queda continuar crestejant fins a arribar al coll que ens portarà a la baixada de les Agulles. La baixada és molt agradable, com en la pujada, es troba amb molta vegetació.

Ens dirigim cap a la fonteta de Marina, que es troba en el camí de la font tallada en el barranc de Miravet, lloc del començament de la ruta d'avui.

Ruta 108:
Tossal de Subarra

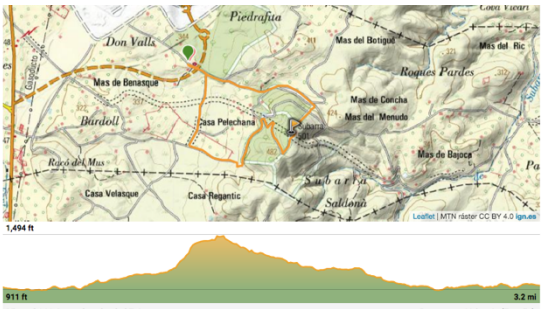

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Torreblanca

Per a arribar al camí ens desviem de la CV-10 en direcció a Benlloch i anar per la vorera de l'autovia fins a arribar al camí.

Caminem pel camí fins a arribar al tallafoc del tossal per a pujar pel mateix tallafoc. La pujada es intensa, però les vistes que ens van deixant són fantàstiques.

Arribem al vèrtex geodèsic del Tossal de Subarra, lloc a on farem el nostre cafenet i gaudir de la magnífica Quesada gallega.

Després d'una estona gaudint del moment baixem per la pista que puja a la observatori forestal. Baixem fins al depòsit antiincendis, punt a on girem cap a la partida Vilarets.

Primer trepitgem pel costat més alt del camp que es troba abandonat i al final trobem una sendera definida però que es nota que no es fa servir a causa de la densa vegetació i que en moltes ocasions es fa molt difícil continuar per la mateixa.

La sendera ens porta al racó de Xavalo, trobem un altre camp abandonat el travessem per agafar el camí que porta cap aquest camp. Continuem per aquest cami fins a arribar al cami de Don Valls, el qual, l'agafarem fins a arribar al cami Vell de Torreblanca i terminar la ruta d'avui.

Ruta 109: Serratella – Sant Joan de Nepomucè

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Serratella

Farem el recorregut del PRCV 394. Anem en direcció cap al carrer de Cap de Vila que continuarà amb una pista de terra i més endavant es farà en una senda en direcció a la partida de les Figueretes.

Continuem per la senda fins a trobar-nos amb el camí de les Deveses on girarem cap a la dreta i de seguida ens enfilem pel camí de Sant Pau a l'esquerra.

Pel camí ens trobem diferents masos als costats com el del mas del Coll de les Creus, el mas de Carbó o el mas de l'Esquilador entre altres.

Arribem a una bifurcació on si seguim endavant arribarem a les Calçades, nosaltres ens anem a la dreta pel camí de la Lloma de Sant Joan que ens portarà a l'ermita.

L'ermita de Sant Joan de Nepomucè, sant d'origen Txec, és un conjunt d'edificacions format per una quadra, la casa de l'ermità i l'ermita.

L'ermita, amb vèrtex geodèsic, és també un mirador situat molt ben estratègicament amb vistes al Montsià, Serra d'Irta, Agulles i Desert de les Palmes, Tinença de Benifaçà, entre altres.

Lloc on farem la nostra tradicional paradeta per a fer-nos el cafenet i el saborós flan de poma de M. José.

Després de gaudir una bona estona de les fantàstiques panoràmiques de l'ermita continuem pel mateix camí per a dirigir-nos al Mas d'en Rasos.

Travessem la CV 154 i seguim pel camí del Mas d'en Rasos fins a arribar al mas. Just abans del mas i marcat amb els colors del PR agafem una sendera pel Cingle.

La sendera del Cingle és fa molt agradable gràcies a les vistes cap al barranc del Llentisclar.

Aquesta sendera ens portarà a La Serratella on abans de terminar la ruta anirem a veure l'església de Sant Miquel.

Ruta 110:
Fanzara – Castell de Mazerol

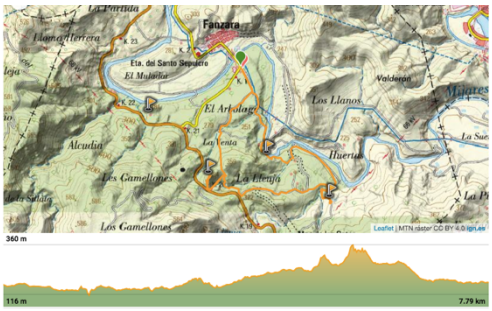

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Fanzara

Abans de fer la ruta d'avui ens arrimem a veure el poble abandonat morisc de l'Alcúdia* en l'antiga carretera comarcal CS 200.

El començament és per una pista al costat del canal de la cota 220 i al poc temps el travessem. Continuem per la pista i passem de llarg el barranc *del Albolaje* per a dirigir-nos cap al riu Millars.

El pas és fantàstic tant per tindre als peus el riu com per les vistes. Caminem a la vora del riu fins a arribar al punt més atractiu de la ruta, el pas de la escaleta.

Continuem endavant dirigint-nos al barranc de la Creu o de la Coveta on agafarem una pista a la nostra esquerra per a anar a les ruïnes de la Lleuxa (*Los Casales*).

Com a referència el riu Millars continuem a la seua vorera fins a trobar-nos el barranc de la Lleuxa.

Una vegada arribem al barranc agafem de referència les marques del GR 333 per a enfilar-nos al següent poblat morisc deshabitat *Los Casales*. Tornem per a on hem vingut fins al barranc per a anar al Castell.

Una vegada en el barranc hi ha una senderola no definida que ens deixarà en una pista formigonada i que arriba fins a la CV 20. Abans d'arribar a la CV 20 girem per una altra senderola per a dirigir-nos al castell de Mazerol o de Fanzara.

Tornem a una altra pista formigonada i una altra vegada abans de tornar a arribar a la CV 20 agafem una altra senderola, molt poc delimitada per a pujar al castell.

Una vegada dalt fem la nostra tradicional paradeta i gaudir del cafenet, el pastís Ruso i les vistes de la vall del Millars i Fanzara. Retornem per a on hem pujat i agafem la mateixa pista formigonada.

Terminarem la pista amb una sendera que baixarà fins a travessar el barranc del Albolaje i tornarà a fer-se pista però de terra i aquesta ens portarà cap al canal de la cota 220 i al final de la ruta d'avui.

Ruta 111:
El Gorgo (València)

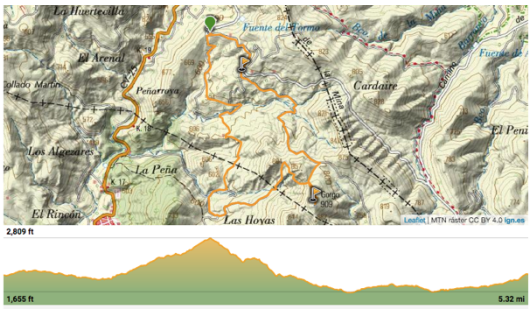

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Gàtova

Caminem cap pel camí de Tristàn en direcció a la casa d'Eduard. Continuem endavant per a arribar a la cova de Sacanyé just a l'arribar a una bifurcació en la partida amb el mateix nom.

Ens desviem cap a la pista de la dreta i en la següent bifurcació a l'esquerra pel camí de la mina.

Travessem el barranc de Sacanyé i el de Juan Lenya continuant pel camí de la Moratilla fins a la partida del joc del Teix on ens desviarem per una sendera que naix a la dreta. Les vistes cada vegada són més espectaculars. Caminem fins al coll on naix la ruta verda: Tristàn que ens portarà cap al Gorgo.

Arribem al pic més alt de la Calderona, el Gorgo. Lloc a on farem la nostra tradicional paradeta per a gaudir del nostre cafenet i les saboroses magdalenes de M. José.

Retornem per la mateixa sendera que ens ha portat al Gorgo però abans, al coll, ens desviem a l'esquerra per la sendera que baixa amb molta pendent.

La baixada és prou intensa tant per la inclinació com pel terreny. Seguim per la sendera fins a la partida de *las Hoyas* on la sendera passa a pista de terra i just al barranc de Tello on trobem una pista formigonada, ens desviem a la dreta per la carretera d'Olla.

De seguida ixim de la carretera per a enfilar-nos per una pista que naix a la dreta, el camí d'Olla. Només passem de llarg el barranc de Sacanyé agafem el camí que s'anomena amb el mateix nom i que ens portarà al final de la ruta d'avui.

Ruta 112:
Coves de la Moreria

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de les Coves de Vinromà

Ens anem cap als horts i molí de la roca, just on es troba el paratge de la Moreria. Travessem el riu de les Coves o de Sant Miquel per a dirigir-nos cap a la Moreria. La senda es troba molt ben definida.

Anem envoltant el riu amb la mirada ficada al poble de les Coves de Vinromà.

A l'arribar a les piscines municipals girem cap a la dreta per una pista asfaltada.

De seguida ens trobem una senda a la dreta en direcció als corrals i a les antenes.

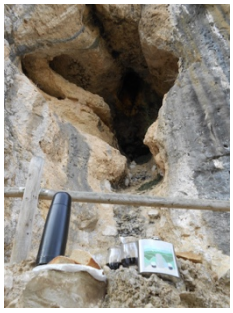

Arribem a la Pisota, el punt més alt i fantàstic lloc per a gaudir de les vistes a la Moreria. Continuem per la pista de terra i ens trobem una senda que baixa a la nostra esquerra.

La senda ens portarà al riu i abans de dirigir-nos al final de la ruta, ens desviem a l'esquerra per a anar al cingle de la Moreria i cap a la cova de la campana.

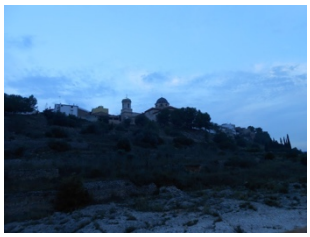

La Moreria ha sigut cuna de moltes civilitzacions.

Conta la història de la Cova Campana que se li va aparèixer la Verge Maria a una xiqueta de 8 anys anomenada Raquel.

Als peus de la cova Campana fem la nostra parada i lloc a on farem el nostre cafenet i gaudir del pastís de M. José. Després de gaudir del cafè i del pastís sols ens falta arribar al final de la ruta d'avui.

Ruta 113:
Riu Bohilgues (València)

Punt d'inici i final de la ruta:
Població d'Ademús

La ruta és d'anada i tornada pel mateix camí i el farem tot el temps vora riu pel PRCV 131.6.

Travessem el riu deixant a la nostra esquerra el molí de la vila i el d'Efrén. Arribem al camí de la costa de Moia sense perdre de vista el meravellós riu.

Només passem de llarg l'hort del Coronel agafem la senda de la fontsanta.

Passejar per la senda, vora del riu Bohilgues, el més net de tota la Comunitat Valenciana, es fa molt agradable tant per la densa vegetació, els horts, el soroll de l'aigua i les fantàstiques cascades.

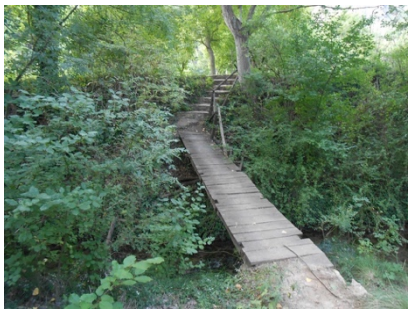

En poc temps arribem a la font de Juan Manzano. Continuem per la senda de la fontsanta fins a arribar al refugi on es troba també la passarel·la que reb el mateix nom.

Deixem la passarel·la i continuem per la senda fins a travessar el riu per a agafar el camí central que de seguida ens la trobarem.

Continuem per la sèquia del sanguinar on tornem a travessar el riu i ens trobem una paleta identificativa que ens diu on es troba un freixe monumental pel camí de la falç.

Retornem a la senda de la falç del Bohilgues

Arribem a la cascada, lloc a on gaudirem de forma extraordinària el nostre cafenet i pastís original de M. José.

Les parets del racó d'Andrea, amb les coves del tio Roque, del tio Mocico i del tio Porrero, amb els brancals del tio Patata i de les tables del tio Lucio, el puntal de la falç fins a arribar al pou de Farandón i la Cascada, fa d'aquesta part de la ruta una meravella de la natura.

Després de gaudir d'una bona estona del paratge, tornem a la senda i continuem cap a Vallanca que després es farà en pista de terra i més endavant es farà en cami amb el mateix nom.

Caminem pel cami i arribem a l'última font de la ruta, la del poll o fontsanta.

Seguim pel cami al peus de Vallanca i ens dirigim a la part final que podem caminar vora riu, a la partida del Remolinar, just on es troba la depuradora i trobem un poc amagat entre la densa vegetació l'última cascada de la ruta.

Hem arribat al final de la senda i hem de tornar per a on hem vingut.

Ruta 114:
Torralba – Alt del Pinar

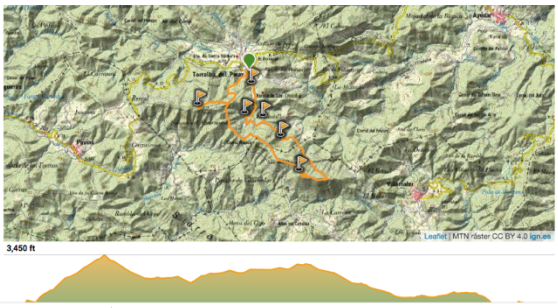

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Torralba del Pinar

Comencem seguint les línies del GR 33 en direcció a l'Alt de la Santa. Arribem al camí de Villamalur i girem uns pocs metres a la dreta per a tornar a girar per una sendera que naix a l'esquerra per a pujar més directament a l'alt.

A mesura que pugem les vistes cap a Torralba del Pinar i com a referència el Penyagolosa i el Pina són fantàstiques.

Arribem a una bifurcació de sendes on després agafarem la de la nostra dreta. Ara, nosaltres continuem endavant per a pujar al vèrtex geodèsic Alt de la Santa (1102m) que serà la mateixa senda de tornada.

Arribem a l'Alt i tornem a gaudir del meravellós paisatge. Tornem per la mateixa senda i arribem a la bifurcació de sendes que ens havíem deixat.

Continuem fins a arribar a la pista de Villamalur que ens portarà a la caseta del forestal de l'Alt del Pinar.

Girem a la dreta i agafem la senda del SLCV 103 que de vegades és la del GR 333.Lloc a on farem la nostra paradeta per a fer-nos el cafenet, pastís de cruixent de canella i la misteleta.

Després de gaudir del moment i de les vistes cap a l'Espadà, és hora de baixar. Ens enfilem rectes cap a la pista de Villamalur. Mentre baixem rectes trobem l'antiga caseta del forestal.

Arribem a la pista de Villamalur i tornem a gaudir del paratge, en aquesta ocasió com a referència el Penyagolosa. Per la pista de Villamalur trobem la microrreserva de flora El Tajar a la nostra esquerra.

Retornem a la pista i de seguida trobem unes paletes identificatives del GR 333 indicant-nos cap a la font montalbanas.

Continuem per la pista i arribem a l'altura del Castell de Villahaleva. Ens endinsem amb molta precaució per les argelagues i els matolls cap als restes del Castell islàmic de Villahaleva del segle X-XI

Seguim endavant per les línies del GR 333, travessem la pista de Villamalur i tornem a trobar-nos unes paletes del SLCV indicant-nos on es troba la Font del cirerer.

Les dos fonts les trobem sense aigua. Tornem al GR i ja sols ens queda arribar a Torralba del Pinar i terminar la ruta d'avui.

Ruta 115:
Riu Carbó

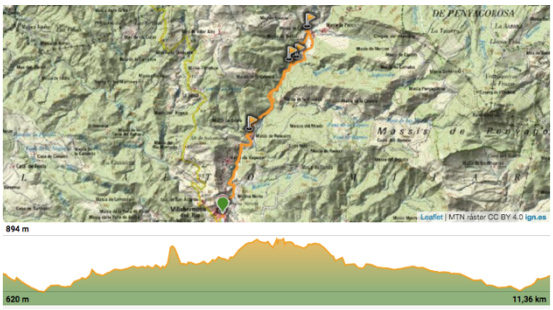

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Villahermosa del rio

Agafem el carrer Olmos, després el de Caballeros i per últim el carrer Miguel Castell que ens portarà cap a la ruta. Ixim del poble pel molí nord on començarà la ruta pel riu Carbó.

El riu Carbó naix al macís del Penyagolosa i termina al riu de Villahormosa, afluent del Millars. Durant tota la ruta seguirem el recorregut del riu. La ruta és molt entretinguda pel fantàstic soroll del riu i les vistes del paratge. Arribem al GR 7 un poc abans del mas de Roncales.

A partir d'aquest moment no deixem el GR 7 just fins a arribar als masos de Carbó on ens desviarem a la nostra esquerra per a dirigir-nos cap a la cascada. Seguim avant i ens trobem una antiga fàbrica de farina segons encara es pot llegir al taulell del frontal de la fàbrica.

A mesura que pugem pel riu, les cascades, els pous d'aigua, llocs per on passa l'aigua i les seus formes que deixa a l'erosió a la roca del riu, són fantàstiques. Continuem i com s'ha explicat abans ens desviem abans d'arribar als masos de carbó just on es troba una paleta que ens indica per a on anar.

La cascada és impactant. El lloc, l'aigua transparent recorrent les parets de la roca amb molta força, és perfecte per a fer la nostra tradicional paradeta per a fer-nos el cafenet i gaudir de la tarta *seca* de poma de M. José. Després d'una bona estona gaudint del moment és hora de baixar.

Ens desviem cap a l'esquerra evitant aquesta part de baixada el GR 7. Seguim baixant cap a la font de la figuera on tornarem a caminar per la mateixa ruta que ens ha portat a la cascada. Ja sols ens queda tornar al poble i finalitzar la ruta d'avui.

Ruta 116: Atzeneta – Sant Miquel de les Torroselles

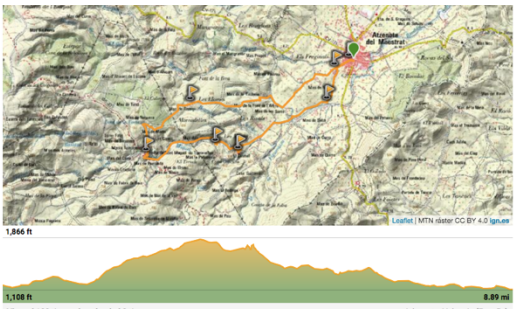

Punt d'inici i final de la ruta:
Població d'Atzeneta

La mateixa plaça es troba el Peirò de Loreto que era una antiga creu de terme i l'ermita de la Mare de Déu de Loreto que data del segle XVII. Caminem pel carrer Loreto que continuarà amb el carrer de la Font de la torre i que termina a la font del mateix nom.

Una vegada arribem a la font agafem el camí del Castell i caminem pel camí fins al barranc del Gorg. Al barranc girem a la dreta cap al mas de la font de l'arbre i cap a la teuleria.

Caminem per la pista a l'esquerra del barranc de les llomes deixant-nos una fantàstica foto cap al mas de la Teuleries. Continuem per la pista de les llomes en direcció a Sant Miquel de les Torrosselles.

Per les llomes passem pel Mas de Remigi/Remissio però abans hem fet una paradeta per a gaudir de les ovelles i cabretes del mas.

Seguim per la pista fins a arribar al Castell de les Torrosselles o l'Ermita de Sant Miquel de les Torrosselles (578m). Lloc privilegiat per a gaudir de la nostra tradicional paradeta per a fer-nos el café i el pastís de M. José.

El castell de les Torrosselles data de l'època musulmana i que ha variat segons l'història sent també un conjunt militar i religiós medieval cristià.

Després de gaudir d'una bona estona baixem agafant la senda del GR 33 cap al barranc de les Torrosselles.L'ermita de Sant Miquel de les Torrosselles és el lloc on fan parada i misa, la tradicional romeria dels pelegrins de les Useres.

Deixem el GR 33 continuant per una pista en direcció del barranc .

Passem de llarg la casa de Xafa, el mas del Corretger fins a trobar-nos unes paletes que ens indiquen on es troba la font de la Pallissera. Anem a la font i tornem a la pista per a dirigir-nos al castell d'Atzeneta.

El Castell, també anomenat el Castellar, data del segle XI i dins compta amb l'ermita del segle XVI dedicada a la Verge de l'Esperança i dels Sants Joan i Sebastià.

Continuem per la pista del castell i just entre el barranc del castell i del Gorg, ens desvíem a l'esquerra per on ens indiquen unes paletes.

Caminem per la pista al costat de la rambla d'Atzeneta cap al molí de Beltran, on ens trobem un cavall i moltes ovelletes al molí.

Seguim avant per la pista fins a arribar de nou a la font de la torre i ja sols ens queda terminar la ruta d'avui.

Ruta 117: Avellà – Tossal de la Nevera

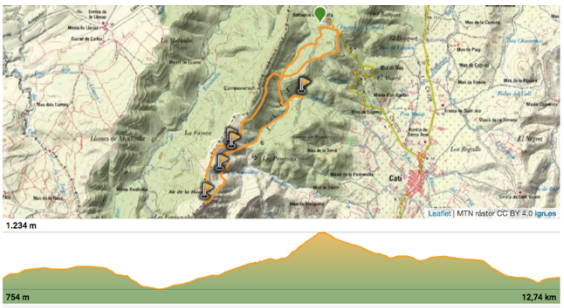

Punt d'inici i final de la ruta:
Santuari de la Verge de l'Avellà

Al Mas de la Farola pugem per una pista formigonada pel PRCV 410. Arribem a un bifurcació que si caminem a l'esquerra arribaríem al repetidor, nosaltres girem a la dreta cap a la lloma Fenassa.

Caminem entre llomes i a l'arribar a la lloma del Fenassar ens desviem a l'esquerra baixant cap al barranc de la Massada on anirem a trobar la font del mateix nom. Ens

desviem per a anar i tornar a la font de la Massada.

Retornem cap al camí on ens hem desviat per a continuar cap al tossal de la Nevera. La ruta és preciosa gràcies a les pluges d'aquesta setmana.

Pugem pel barranc fins a arribar a una tanca que la saltem com ens marca la direcció

pel PRCV. Arribem al Mas de la Serra on podem observar en la porta que data del 1720 dC.

En aquest moment fins a arribar al Tossal ens desviem del PRCV a causa d'un ramat de vaques que es troben dalt fins a la nevera vella.

Ara bé, tenim la sort de trobar-nos brots d'aigua que naixen de la terra. Mentre sortegem el ramat ens trobem una altra font que desconeguem el seu nom.

Seguim voltejant els peus del tossal fins que podem pujar al cim. Arribem al vèrtex geodèsic del Tossal de la Nevera (1286m).

Com sempre les vistes son fantàstiques i aquest és el millor lloc per a fer la nostra tradicional paradeta.

Després de gaudir de les vistes, del cafenet i dels rotllets de canell amb nous de M. José és hora de baixar.

Retornem seguint les marques del PRCV 410 per la serra dirigint-nos cap a la nevera del Mas de la Serra.

Arribem a la nevera del Mas de la serra i trobem unes paletes que no tenim molt clar si es troben les direccions correctament. Tornem a desviar-nos del PRCV, en aquesta ocasió per un ramat de cavalls.

Voltegem la serra d'en Seller fins a arribar de nou al PRCV. Per la serra ens trobem magnífiques edificacions de pedra seca. Seguim pel PRCV 410 pel barranc de l'Avellà fins a arribar al complexe rural La Glorieta.

Ruta 118:
Illa de Buda (Tarragona)

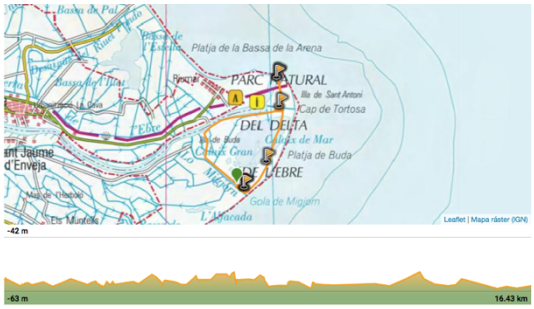

Punt d'inici i final de la ruta:
Mirador del Migjorn (delta de l'Ebre)

Cal informar que encara que el *DECRET 148/1992, de 9 de juny, pel qual es regulen les activitats fotogràfiques, científiques i esportives que poden afectar les espècies de la fauna salvatge*, diu en l'apartat 2.1 de l'article 2 del Títol 1. Activitats fotogràfiques i científiques que "*Cal una autorització per obtenir informació gràfica, visual, sonora o de qualsevol altre tipus, sigui mitjançant mètodes de registre com amb la simple observació, de les espècies sensibles en el seu sector de cria. Aquesta regulació es limita al període reproductor de cada espècie, entenent-se aquest com el comprès entre l'inici del zel i la independització de les cries o polls*", el període que s'especifica en aquest Decret depèn de l'espècie, i els mesos compresos són **Juny, Juliol i des de Desembre fins a Març**.

Per tant, la resta de mesos no seria necessari l'autorització per a fer fotos o gaudir de les vistes d'aquest parc Natural protegit sempre i quan el respectem d'acord amb la *Ley 12/1985, de 14 de junio , de espacios naturales, el Plan de espacios de interés natural (PEIN)* de la Generalitat de Catalunya. Ara bé, segons ens informa el guarda forestal del parc l'accés a l'illa es troba **restringit.**

Per aquest motiu i per a que no hi haja un possible sobre ús o que no siga respectuós amb el Parc el recorregut de la ruta d'avui al wikiloc es troba de forma privada i sols ficarem les imatges obtingudes.

Després de veure el Delta de l'Ebre des del mirador comencem la ruta en direcció cap a la Gola del Migjorn a vora del riu del mateix nom on girem a l'esquerra cap a la platja de Buda.

El paisatge de la platja de Buda és meravellós, a la dreta el Mediterrani, a l'esquerra el Calaix Gran amb l'illeta del Malecó de la Crevera. Durant el camí trobem molts crancs blaus.

Arribem a l'illa de Sant Antoni fins a la Puntera del Galatxo per a gaudir de la desembocadura de l'Ebre per la gola de tramuntana i retornem fins a la bassa de Pradot on girem a la dreta per a seguir pel riu Ebre.

Anem vorejant l'illa passant per la Casa del Blanco, el Mas del Nelo, Mas de Buda fins a arribar al riu Migjorn. Aquesta part trobem cavalls, rucs, cabretes i sobretot els ocells. Continuem cap al Mas de Norris i seguim fins a la Gola, final de la ruta d'avui.

Ruta 119: Gaibiel – Mirador de la Carrasca

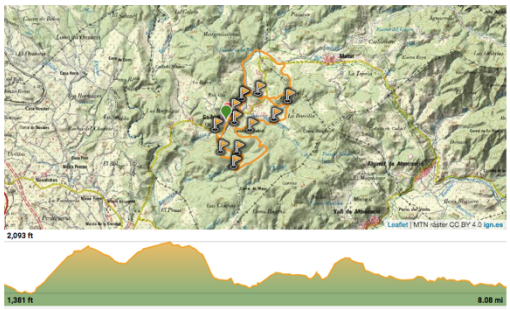

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Gaibiel

Ens anem en direcció a la font del Vicari per una pista formigonada a l'entrada del poble. Arribem a la font i tornem per a agafar una senda que travessa el riu.

La pujada es fa molt agradable per les vistes a la Rambla de Gaibiel, el poble i el Castell. Abans d'arribar al camí de la Costalta, ens desviem per a anar a l'alt.

A l'arribar a l'alt de la Costalata trobem un forn de calç, trinxeres republicanes de la llínea

X,Y,Z (mirador de la batalla del Llevant) i les vistes cap al pantà del Regajo. Retornem al camí de la Costalta on trobem l'aljub.

Continuem fins al mirador La Carrasca, lloc a on farem el cafenet d'avui, acompanyat del pastís de pinya de M. José. Després de gaudir de les fantàstiques vistes cap al castell i al poble de Gaibiel continuem baixant a veure la següent paradeta del dia, el castell de Gaibiel d'origen islàmic.

Continuem per la pista en direcció al camí de la vall que ens portarà a les fonts de la Vall i el manantial de l'Alqueria. La pista ens porta cap a la carretera CV 213, la travessem per a dirigir-nos a la torre de guaita del Castell, anomenada de Dalt o del dit.

Pugem fins a arribar a una altra pista on ens desviarem a la dreta per una antiga pista perduda. Tornem a la pista i girem a l'esquerra seguint les marques del PRCV 417.

Travessarem la carretera on trobem una ramaderia de bous. Aquesta pista ens portarà a l'ermita de Sant Blai, entrada al poble de Gaibiel. Continuem per la carretera seguint les marques del PRCV. A pocs metres ens desviem a la dreta i continuem per la pista seguint la rambla.

Ruta 120: Pavías

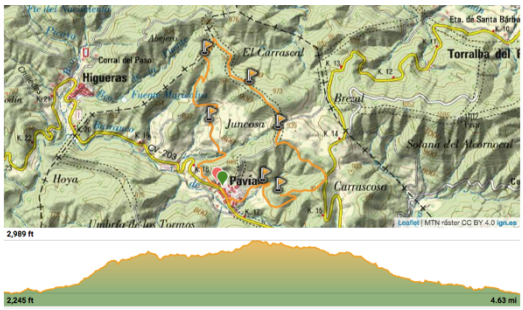

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Pavías

Travessem el poble per a dirigir-nos al camí que ens portarà a la Font Juncosa. Arribem a la font i només la passem de llarg trobem unes paletes identificatives, nosaltres anirem a la dreta per a anar a la Penya Morrón.

Tot el camí és molt agradable per les pinedes i el verd del paratge. Continuem per la pista que es farà en senda. Pugem cap a la penya i arribem a unes paletes que ens indiquen cap a on es troba.

El lloc és un autèntic mirador cap a Pavías. Retornem cap a la mateixa sendera que ens ha portat al mirador. Arribem a la part més alta de la Penya Morrón i baixem cap a la CV203 sense arribar a trepitjar-la. Continuem per la mateixa sendera fins a arribar a la bassa del llop.

Caminem per la vereda de les bassetes cap a Serratilla. Les vistes són precioses. Continuem fins a arribar a l'alt de la Serratilla. Lloc fantàstic per a albirar el Penyagolosa. Seguim per la vereda i abans de baixar cap a Pavías trobem un lloc fantàstic per a fer-nos el nostre cafenet i del pastís de M. José.

Després de gaudir del cafè i del pastís continuem i girem cap a l'esquerra seguint les paletes identificatives.

Arribem al corral de l'Abeller. Continuem per la sendera passant de llarg el barranc de vall de Moro i del horcajo arribant a la surera centenària Maigrané. Aquesta surera està protegida per la Llei de Patrimoni arbori de la Comunitat Valenciana. Ja sols ens queda arribar a Pavías.

Ruta 121: Navajas

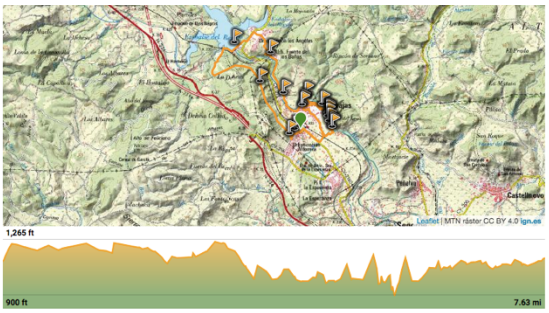

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Navajas

A pocs metres trobem les senyals del sender local de la ruta que ens porta a la torre de guaita Altomira que data del s. XI. Continuem pujant per les escales i a pocs metres trobem una pista de terra a la nostra esquerra, l'agafem.

Aquesta pista ens portarà a la antiga via minera, ara verda "ulls negres" que es troba a la nostra dreta.

Caminar per la via verda és tot un plaer, aquesta primera part de la ruta fins a l'embassament del Regall contrasta molt amb la de tornada cap al poble.

A pocs metres trobem una preciosa imatge de postal de Navajas. Seguim endavant i de seguida trobem les ruïnes de la cantera de calcàries de Navajas.

És molt còmode i agradable caminar per la via, no sols per les vistes sinó també per lo divertit de travessar els túnels de la via.

Arribem al mirador de l'embassament del Regajo. Les vistes són fantàstiques.

Continuem endavant per la via verda, travessem un parell més de túnels fins a arribar a un encreuament amb una pista de terra on girarem a la dreta agafant-la.

Aquesta pista ens portarà a l'embassament del riu Palància que va ser construït entre el 1951 i el 1957. Travessem l'embassament i ens dirigim a la CV 213 tenint la sort de veure un molt amigable cavall.

Aquesta part de la ruta no és molt atractiva excepte l'espai del salt de la núvia.

Deixem la CV 213 només arribar a la partida de "Los Ángeles" al camí de la Mojonada.

Quasi al final de la pujada pronunciada, a la dreta, està el camí de els Banys, l'agafem dirigint-nos a la urbanització "Fuente de los baños".

No travessem el pont de la urbanització i seguim per la vorera del riu Palància pel canal de Sagunt.

Arribem al poble i fins a arribar al salt trobem el molí del Nogueral i les fonts. Per ordre, la de la Salut, de la Penya, Verge de la llum, del Ferro i la de Mossèn Miquel.

Arribem a l'espai del Salt, és una meravella. Comencem amb la cascada del tio Joan.

Seguim endavant i trobem el salt de la Núvia, lloc fantàstic per a fer-nos el cafenet i el pastís saborós de cacau amb crema de M. José. Després de gaudir del meravellós paratge al riu Palància continuem amb la nostra ruta.

Retornem al començament del salt i ens desviem a l'altura de la font de mossèn Miquel per la pista de l'esquerra cap al poble de Navajas. Pugem al poble per a anar a l'om premiat com el millor arbre monumental d'Espanya.

Després de gaudir el majestuós om de 19m d'alt i datat amb 382 anys (segons la placa va ser plantat per Roque Pastor al 1636), volem descobrir d'on naix l'aigua del salt.

Caminem cap a les afores del poble pel carrer Alto Palància fins a arribar al camí de les moreres.

Després de fer unes corbetes i a pocs metres trobem una sendera entre camps d'oliveres que ens portarà a la part alta del Salt de la núvia.

La vista des de la part més alta del salt impacta i dóna un poc de vertigen.

Descobrim que l'aigua del salt prové del barranc anomenat aiguardent. Retornem al camí per a on hem vingut i ens dirigim cap al final de la ruta d'avui.

Ruta 122: Pilons d'Espadilla i Torre-xiva

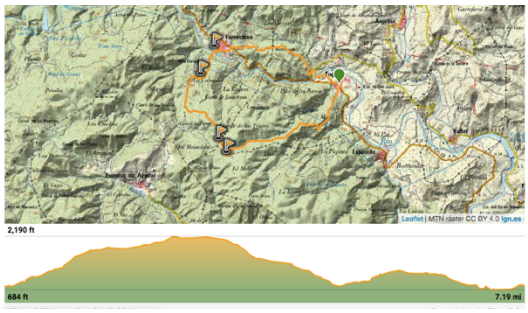

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Toga

Caminem cap al carrer del cementiri i abans d'arribar ens desviem per una sendera ben senyalitzada. La ruta d'avui es troba molt ben definida i senyalitzada. Anem pujant pel SL-CV 70 i arriba un moment que ens trobem a les voreres del barranc del Pairo.

Seguim pujant fins a trobar-nos al començament del barranc, lloc a on trobem les paletes identificatives indicant-nos el piló d'Espadilla (667m).

En aquest moment, agafem el GR 333. A pocs metres trobem el de Torre-xiva (654m), lloc a on farem el nostre cafenet i gaudirem de les vistes i del pastís de M. José.

Seguim pel GR 333 i baixem pel corral de Peras per a arribar a la pista de Torre-xiva. Per la pista caminarem cap a la font de Pere, trobem unes paletes que ens indiquen on es troba.

La font no té molta aigua i no està molt ben senyalitzada. Seguim baixant fins a arribar a Torre-xiva. Només travessar el riu Millars es troben el rentador públic i un antic molí.

Envoltem el poble per la ronda Millars, carrer Clochas cap a l'ajuntament i travessem la CV 20 seguint pel GR 333 en direcció a Toga.

Pugem per la partida de Tejeria fins a arribar a una pista de terra. Girem a la nostra dreta i seguim per la pista seguint les marques del GR 333.

Arribem a un punt on fem de baixar per a dirigir-nos cap a Toga travessant la CV 20 pel barranc de la Solana i saltar com podem per damunt del riu Millars. Ja sols ens queda arribar a Toga i al final de la ruta d'avui.

Ruta 123:
Xodos – El Marinet

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Xodos

Només passem de llarg el molí de Xodos ens trobem la font dels Possos. Seguim el camí dels Peregrins molt ben indicats per les paletes identificatives i les senyals del GR 33.

Mentre pugem arribem a un punt que naix una sendera a la nostra esquerra, l'agafem. Les vistes cap a Xodos, mentre pugem són cada vegada són més espectaculars.

Arribem a un punt on anem camp a través, el track es fa molt recomanable en aquest moment. Seguim pujant fins a arribar al Marinet (1466m).

Tornem a fer ús del track per a trobar la senda que baixa cap al pla de la creu. Impressionant, les vistes cap a la mar, cap a Penyagolosa, a Xodos i l'interior castellonenc.

Lloc ideal per a fer la nostra tradicional paradeta i gaudir del cafè, l'estrella amb xocolata de Nadal feta per M.José i les vistes.

Dalt del Marinet trobem restes arqueològics, possiblement des de l'època ibera, però no està molt clar la seva data. El començament el fem també camp a través.

Arribem al pla de la creu on trobem unes paletes identificatives que ens indiquen la senda que hem d'agafar, en aquest cas seguirem les senyals del SL X 06 i del PR V 73.

El sender local X 06 ens portarà al Mas de Vela, les Solanilles i el Mas de Felip, després enllaçarem amb l'altre sender local el X 03 que arribarà a Xodos.

Al Mas de Vela tenim la sort de trobar-nos moltes cabretes. Una vegada deixem el Mas de Vela, travessem el barranc del Mas de Vega o de Vela per a dirigir-nos cap a Les Solanilles. Passem de llarg Les Solanilles i el barranc amb al mateix nom.

A l'altura del mas del Sord baixem cap al barranc del Mas de Vela per a tornar a pujar i arribar a una pista on trobem paletes identificatives.

Caminem cap al Mas de Felip. A l'altura del Mas de Llorenç agafem el SL X 03 portant-nos cap al poble de Xodos.

Ruta 124:
Vall d'Uixò – Penyalba

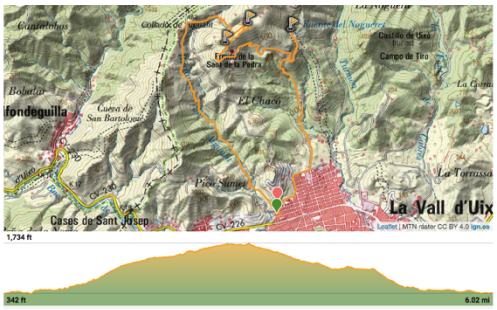

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Vall d'Uixò

Anem pujant al voltant del barranc per mig d'una sendera molt ben definida. Mentre pugem pels voltants del barranc d'Aigualit, trobem un aqüeducte, antics camins de pedra, la font dels tolls i tot i les dates que fem la ruta ens trobem ametllers en flor.

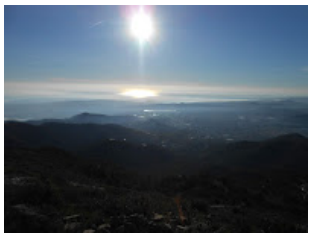

Arribem al camí d'Aigualit que ens portarà al seu coll. Al coll ens desviem cap al racó de la pastereta que ens portarà al camí de Penyalba o dels Sants de la Pedra.

Les vistes cada vegada són més precioses. Una vegada arribem al camí ens dirigim cap al cim del Penyalba, lloc ideal per a fer-nos el nostre tradicional cafenet amb el saborós pastís de M. José.

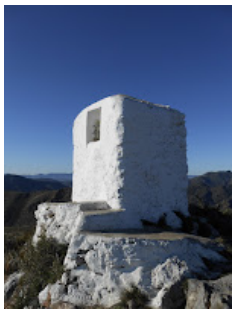

Dalt del Penyalba arribem a la creu de pedra blanca visible des de l'A7. Continuem crestejant per la senda cap al monument dels Sants de la Pedra.

Les vistes des de l'ermita cap al litoral castellonenc, el pipa, la penya migdia i el castell de Castro són impressionants.

Baixem al camí de Penyalba, pel SL-11 fins a arribar a l'encreuament que ens indica on es troba la font de l'anoueret.

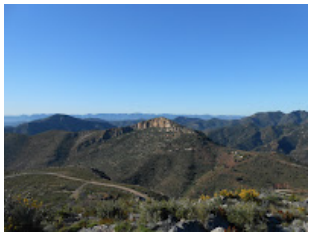

Anem a la font i tornem per on hem vingut i a l'arribar a la caseta de la Bessona el camí es fa senda.

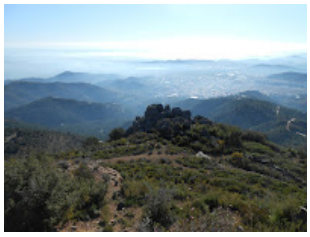

Travessem el barranc de Xacó i retornem a una pista de terra que ens portarà a Vall d'uixò i al final de la ruta d'avui.

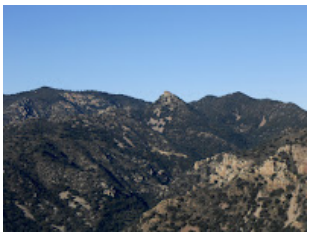

Ruta 125:
Pujada al cim de l'Ametler (Tossal dels ratons)

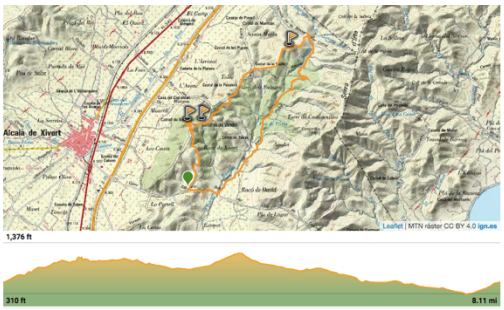

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Xodos

Pugem cap al castell amb les fantàstiques panoràmiques que ens dòna el camí. Arribem al castell d'Alcalà de Xivert i fem la primera parada del dia.

Recorrem el castell i el poblat morisc i després de gaudir una estona del lloc i de les meravelloses vistes, seguim cap al corral de les llandes pel PRCV 432.

Caminem per la pista de terra fins a la caseta forestal de l'Ametler o tossal dels ratons.

Lloc a on farem la nostra tradicional paradeta. Gaudim de les vistes, del cafenet i del pastís de coco de M. José i baixem cap a la basseta de l'Ametler.

El camí de tornada, la rambla de l'Ametler (PRCV 431), és molt agradable a causa de la orografia de la serra d'Irta.

Caminem entre nombrosos barrancs de la serra d'Irta, el de Roques Pardes, el de Don Pere, el de Peregrí, de la Botona, de Campanilles, de Carregador, de la Cova, de Febuquello, de Ferreres, de Botó, entre altres.

Arribem al camí del Calvari Reial del Clot de Diumenge, girem a la dreta fins a finalitzar la ruta d'avui.

Ruta 126: Alfondeguilla - Pipa

Punt d'inici i final de la ruta:
Població d'Alfondeguilla

Ens dirigim cap al riu de la Font de Sant Josep per la vorera de la carretera CV 230. Arribem fins a les paletes identificatives del PRCV 241 en direcció cap al Pipa.

Tornem a l'alt del Pipa (589m) lloc a on ja vam estar però no vam poder gaudir tant de les vistes com avui. A mesura que pugem gaudim de les vistes cap a la Vall d'Uixó.

Farem la nostra tradicional paradeta per a fruir de les vistes, del cafenet i del pastís de xocolata amb fruits vermells que ja el vam gaudir a les moles de Xert.

Després d'una bona estona baixem del Pipa en direcció cap a la partida de la Basseta.

La sendera arriba a la pista de terra de Pipa i que més endavant caminarem per la pista formigonada d'Algar.

Abans d'arribar a la carretera ens desviem cap al riu de Sant Josep. Seguim dirigint-nos cap a l'aqüeducte romà "Pont de l'aigua".

El travessem per baix i pugem cap a la carretera CV 230 on ens portarà al final de la ruta d'avui.

Ruta 127:
Sitjar – Cova i Tossal negre

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Ribesalbes

Caminem en direcció a la carretera CV 189, cap al mirador de Miramar. Ens anem en direcció cap a l'Alcora i a pocs metres naix una pista que ens portarà a les cases del Campillo.

Travessem les cases i comencem la pujada al Tossal. Les vistes cap al pantà cada vegada són meravelloses.

Arribem al Tossal negre (288m) on podem gaudir de les vistes cap al Penyagolosa. Baixem cap al barranc de Parents i després tornem a pujar cap al Morral per a dirigir-nos cap a la cova negra.

Abans d'arribar, just dalt de la cova trobem un lloc fantàstic per a gaudir de les vistes cap al pantà mentre ens prenem el cafè i el pastís de coco de M. José. Baixem a la cova negra i ens endinsem dins d'ella.

Després de veure la cova eixim per a baixar cap al pantà. Arribem al camí del mas d'Emilio o de Mílio i girem per una senda on farem una volta per a veure el pantà.

Retornem cap al camí, aquesta part de la ruta caminem per la vora del pantà fins a arribar a la font de l'Arquet.

En aquest moment anirem pujant per la partida de la Solana per a dirigir-nos cap al final de la ruta d'avui.

Ruta 128:
Camins del Senyoriu

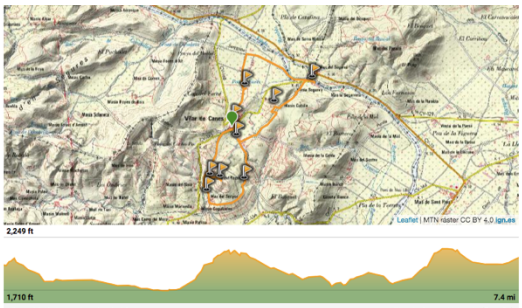

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Vilar de Canes

Ens dirigim cap a l'església parroquial de Sant Llorenç on trobem les paletes identificatives del PRCV 405 - Camins del Senyoriu. Caminem cap a l'eixida del poble pel camí de Cati en direcció al pla dels Avenars.

De seguida trobem les sènies del pla i el pou de Forés. Caminem pel pla dels Avenars fins al pla de Vilar de Canes on trobem unes paletes identificatives. Tot el pla es troba ple d'ametllers amb flor.

Girem a la dreta a l'altura del assegador dels Serrans en direcció a la Rambla Carbonera o de la viuda. Només travessem el pont de Segarra agafem el camí Reial de Castelló a Morella i camí de Santiago fins a arribar al Mas de Segarra del s. XVI i antic quartell militar del Sud-oest.

Al quartell va estar ocupat pel General Enrique Bellido i la família Matutano. Retornem cap a la rambla i girem per on ens indiquen les paletes per la pista de Foieta en direcció al barranc del Cinglet.

Pugem i ens desviem de la sendera cap al tossal de l'olivera per a fer-nos el nostre cafenet i el pastís de maduixes cruixents de M. José.

Tornem cap a la sendera que ens portarà a l'assegador del Tossal Redó en direcció als pous de Vilar de Canes. Retornem i pugem per una pista formigonada que ens portarà al Mas d'en Romeu i del Senyor. Al mas trobem a un simpàtic ruc que posa amb nosaltres. Pugem al mas i només deixar-lo trobem la font del Senyor amb l'antiga bomba de ma.

Caminem per la pista formigonada i ens desviem al cim del Matxorral seguint les paletes identificatives. Mentre pugem podem albirar moltes edificacions de pedra seca, típica de la zona.

Arribem al punt més alt de la ruta d'avui, el Matxorral, on trobem restes d'una antiga fortificació musulmana. Ja sols ens queda baixar i dirigir-nos cap al camí de les Serrades on ens portarà al poble i terminar la ruta d'avui.

Ruta 129: Serra d'en Galceran – Tossal de la Vila

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Serra d'en Galceran

Ens dirigim cap a la plaça de Castelló pel carrer nou i després pel carrer escaleta baixem cap al barranc dels molins. Sense travessar el barranc i per la vorera del barranc ens dirigim cap a la font dels Solés com ens indiquen les paletes identificatives del PRCV 350 i 348.

Arribem a la font dels Solés travessant el barranc dels Tolls i comencem la pujada cap al Tossal. A mesura que pugem gaudim de les panoràmiques del lloc.

Arribem al mas de la Rodera i abans d'arribar al coll de la Bendereta o de Morella ens desviém cap a l'esquerra.

La pujada per la partida de la Foieta es fa cada vegada més intensa fins a arribar a dalt delt tossal de la Vila. Arribem al tossal on es troba el jaciment arqueològic datades del període de Bronze Final/Ferro Antic.

Lloc a on farem el nostre cafenet i la coca malfeta amb una crema molt saborosa de M. José, gaudint de les meravelloses vistes des del tossal.

Després d'una bona estona gaudint del moment tornem en direcció cap a una sendera a la part sud del tossal.Baixem per la sendera fins a arribar al Mas de Maió on agafem la pista amb senyalitzacions i paletes del GR 230.

Ens dirigim de nou cap a la font dels Solés però no arribem perquè a l'altura de la font de la Ballestera ens desvíem cap al barranc del Toll. El travessem i pugem en direcció al cementiri del poble. Ja sols ens queda terminar la ruta d'avui.

Ruta 130:
Vilavella – Mondragón

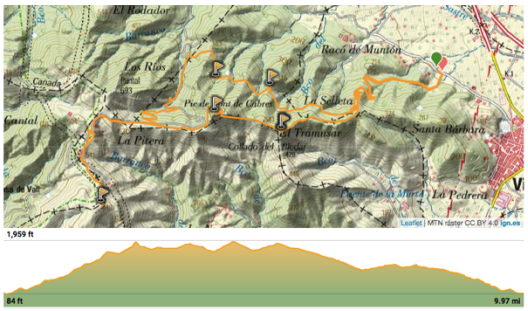

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Vilavella

Ens dirigim cap a una pista formigonada entre camps de tarongers on pujarem per ella. Al final de la pista comença una sendera que ens portarà a la muntanyeta dels lladres i pel racó de Macianet al costat del barranc de la Costa.

Continuem pujant per la pista fins a trobar-nos unes paletes identificatives cap a la creu de Ferro, just a l'encreuament amb la pista de la Guerra.

Caminem per la sendera fins a arribar a la pista de la font blanca. Agafem la direcció cap a la creu pel GR 36.

Ens desviem del GR per a apropar-nos a la Creu de Ferro. Arribem a la creu de Ferro i és obligatori visitar les trinxeres que es troben des de la creu, la pedra de Maria Andon i Puntal del Calderer.

Baixem al coll de la Font de Cabres per a pujar cap al pic. Després d'una forta pujada des del començament de la ruta arribem al pic i al puntal de la font de cabres.

Només passar de llarg dels corrals de Sangres trobem unes paletes que ens indiquen cap al Penyalba per una pista formigonada.

Retornem baixant un poc des del puntal per a agafar el PRV 164 i dirigir-nos als peus del puntal de la font de cabres, cap al coll del Bledar on agafarem una pista de terra.

Seguim pel PRV 169 o SL8 de Vall d´Uixó cap a l'ereta. Deixem la pista agafant una senda que ens portarà per damunt dels cingles de Mondragón al punt més alt de la ruta.

Lloc a on farem la nostra merescuda paradeta, descansar, agafar forces, gaudir de les meravelloses vistes i saborejar el pastís de M. José.

Baixem del Mondragón per on hem vingut i abans d'arribar al coll del Bledar baixem per la pista de terra, camí del Racó.

Deixem el camí del Racó per anar en direcció a la font de cabres pel GR 36. Arribem a la font de cabres i més endavant a l'aljub dels caçadors.

Just a l'aljub trobem unes paletes identificatives i tornem a agafar la pista blanca que ens portarà al començament, i per tant, al final de la ruta d'avui

Ruta 131:
Mas de la Costa – la Picossa

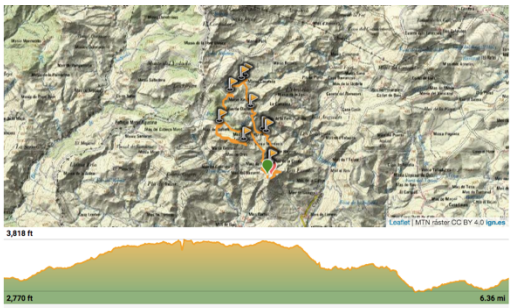

Punt d'inici i final de la ruta:
Mas de la Costa (Llucena del Cid)

Ens dirigim cap al mas, el travessem i girem a la dreta cap a la casa Taio del mas de la Costa. Abans d'entrar cap al camí de la casa trobem unes marques del PRCV 328 en direcció cap a la Picossa.

Ens dirigim cap a l'esquerra per on ens indiquen les marques. Pugem cap amunt i a l'altura del barranc d'Olaria hi ha unes paletes identificatives que ens indiquen cap a on hem d'anar cap al Mas de Sabater pel PRCV 79. Arribem al mas de Sabater i camp a través ens dirigim al cim de la Picossa (1208m).

Després d'una bona estona gaudint de les vistes, tornem cap al mas de Sabater per a continuar amb la ruta d'avui. Lloc ideal per a fer la nostra tradicional paradeta per a gaudir del cafè i dels mini pastissos borratxos amb xocolata de quatre textures de M. José.

Arribem a la pista que ens ha portat al mas de Sabater i caminem cap a l'altre mas, el de Xirón.

Al mas de Xirón trobem les indicacions de l'ultraferradura que ens portaran cap al mas de la canaleta.

Arribem a la font de la canaleta i ens desviem per a veure el mas del mateix nom. Retornem a la font i ixint de l'ultraferradura, pel PRCV 328, al costat del mas del morral blanc, ens dirigim cap al mas d'Olaria. Al mas d'Olaria ens sorprèn el bon estat d'un habitatge que data de 1906.

Al mas d'Olaria tornem a trobar-nos les paletes de l'ultraferradura. Ens dirigim cap al mas i font del Peregrinet. El passem de llarg i al mateix lloc on ens hem desviat pel PRCV 328 al començament de la ruta, ara, girem a l'esquerra per a anar a la casa Taio del mas i veure el pou.

Seguim avant fins al camí del mas de la Costa per a dirigir-nos al final de la ruta d'avui.

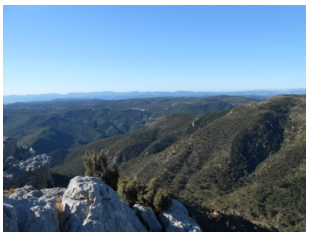

Ruta 132:
Les Useres – Penya Roja

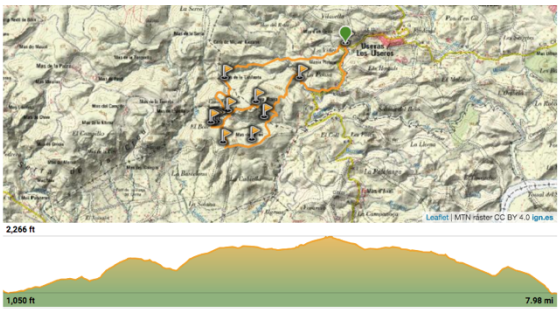

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Les Useres

Ens dirigim per la sendera dels peregrins travessant el barranc de la Font Jordana o Més Amunt fins a trobar-nos una sendera que travessarà la carretera CV 165.

Aquesta sendera que ens portarà a la font de la Ponça es troba molt ben senyalitzada gràcies a les marques dels peregrins de Les Useres i per les senyalitzacions.

Continuem caminant i al camí de la Penya Rotja ens desviem a la nostra esquerra agafant les marques del PRCV 341. Arribem a la font de la Ponça.

El PRCV 341 ens portarà al cocó (clot natural obert a la natura) del barranc de les olles, al mas de Quadrat, d'Elena i de Trauanta, al bassot del Compte d'Aranda i al de Vaquero, i a l'aljub de Trauanta. Les vistes cap al Penyagolosa són fantàstiques.

Just al bassot de Vaquero veiem l'abric de Penya Rotja i les marques per a dirigir-nos al cim de la Penya Rotja.

Seguim pujant per a dirigir-nos directament a la Penya Rotja. Aquesta part de la ruta fins a la pujada es molt important portar el track i veure les marques a causa de que és fa difícil trobar la sendera.

Després d'una bona estona baixem per on hem vingut seguint les marques del PRCV 341. Quan arribem dalt trobem el lloc ideal per a gaudir de les magnífiques vistes, del cafenet i del pastís de M. José.

Només travessar el mas agafem una sendera ben senyalitzada per les paletes en direcció a Les Useres. Ja a la pista girem a la dreta per a dirigir-nos al mas de la Travanta.

Caminem per la sendera fins a arribar al camí vell de Llucena on trobem unes fantàstiques vistes al poble de Les Useres. Ja sols ens falta arribar al final de la ruta d'avui.

Ruta 133:
Ruta dels cirerers i de l'aigua de Salzadella

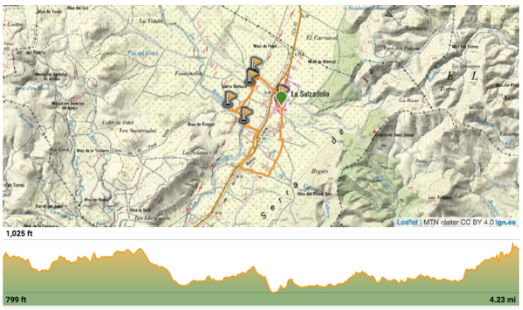

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Salsadella

Ixim de Salzadella pel camí del corral nou cap a la partida de Lo Pinaret fent la ruta dels cirerers. Trobem els típics camps de cirerers i oliveres de la zona. Quan arribem a l'assagador reial, l'agafem dirigint-nos cap a la dreta i ens portarà al camí de Santa Bàrbera.

A l'altura del camí de Sant Albert girem a l'esquerra per a dirigir-nos cap a la ruta de l'aigua. Arribem a la font de Sant Albert, lloc a on farem el nostre cafenet. Trobem molt a faltar el pastís de M. José i la foto amb la banderola amb Salva.

Continuem per la ruta de l'aigua per la sèquia grossa cap al camí de la teuleria i només travessant el riu de les coves arribem al por de les rambles.

Retornem cap al camí de les teuleria cap al següent pou que es troba al camí del mateix nom, les hortes.

Seguim al costat de la sèquia grossa i arribem a l'ermita de Santa Bàrbara datada del segle XVII però hi ha documentació que es va fer sobre un temple que existia. Caminem en direcció a Salzadella per la CV 134 per a terminar la ruta d'avui.

Ruta 134:
Benassal – Sant Cristòfol

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Benassal

Seguim la direcció de les paletes identificatives del PRCV 395 que ens porten per una sendera cap a Sant Cristòfol. A mesura que pugem les vistes són fantàstiques.

Arribem al camí de les voltes que ens deixarà en el cim del Montcàtil, lloc on es troba l'ermita de Sant Cristòfol. L'ermita, que es troba al punt més alt de la Serra de Segures a 1120 m d'altura, data des de 1368 d.C.

Amb el permís d'una vaca pasturant, és el moment i lloc ideal per a fer-nos el nostre cafenet, gaudir de les vistes (sobretot cap a Culla i Penyagolosa) i de les pastissos de M. José que trobavem a faltar. En aquesta ocasió ens ha fet unes saboroses magdalenes.

Després de gaudir del moment continuem la nostra ruta en direcció al paratge natural d'El Rivet. Baixem cap al camí de les Serrades i just a l'arribar a la *colònia Seidia* ens desvíem a l'esquerra per a endinsar-nos al paratge natural El Rivet.

El Rivet, és una rourera típica mediterrània. Amb molta vegetació i ple de riuets d'aigua, trobem roures valencians centenaris; és un lloc fantàstic.

Caminar per aquest bosc és molt agradable, trobem la famosa carrasca d'El Rivet que es va caure pel pes d'una forta nevada al 2013.

Aquesta carrasca va nàixer el mateix any que D. *Miguel de Cervantes*, a l'any 1547. Quan va caure feia un diàmetre de 6,90 m.
Ens dirigim a l'embassament d'El Rivet pel camí de la Creveta i de Culla. Tornem cap al paratge i ens desvíem cap a la Masia d'El Rivet.

Agafem el camí de la masia en direcció a la font d'En Segures arribant al final de la ruta d'avui.

Ruta 135:
Les llomes de Borriol

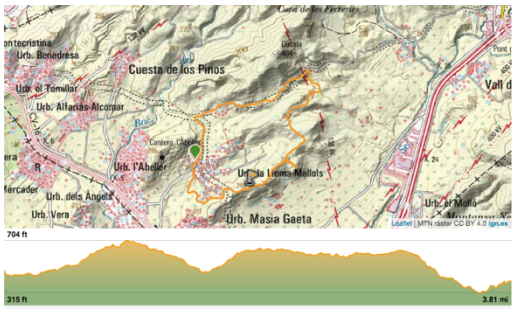

Punt d'inici i final de la ruta:
L'Abeller (Borriol)

Continuem pel camí de l'Abeller fins a trobar-nos unes paletes que ens indiquen la direcció de Borriol.

Caminem fins a arribar al camí de la Cucala on girem a la dreta cap al mas i aljub de la Cucala.

Seguim endavant pel camí que prompte es convertirà en una sendera cap a les llomes de Borriol.

A mesura que arribem a les llomes, les vistes cap al castell de Borriol, desert de les palmes i el mediterrani fan la ruta més agradable.

La sendera ens portarà al camí la Lloma. Anem gaudint del passeig per la lloma, les vistes a Castelló i a la mar.

Trobem un lloc ideal per a fer-nos el nostre tradicional cafenet i gaudir del saborós pastís de M. José. Després d'una bona estona gaudint del moment continuem el passeig per la lloma.

Continuem pel camí evitant endinsar-nos en la urbanització de la Lloma i els Mallols. És un plaer caminar aquest final de ruta per la sendera evitant les urbanitzacions.

Ruta 136: Figueroles

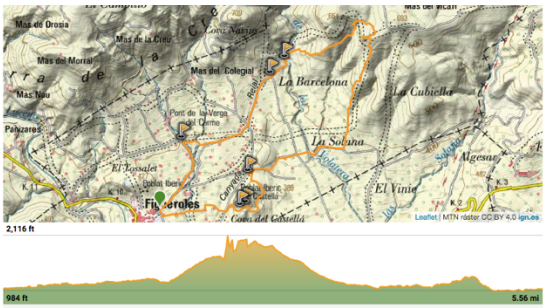

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Figueroles

En tot moment seguim les marques del PRCV 341. A l'altura del barranc Fondo arribem a una bifurcació on girem a l'esquerra.

Per aquest camí asfaltat ens portarà a la font on trobarem unes paletes del PRCV 341 que ens indicaran per on hem de travessar el barranc Fondo.

Caminar amb la prominent roca Nàram de referència i els terrenys amb oliveres és fa molt agradable. Caminem per pista passant de llarg la partida de la Barceloneta fins a arribar al barranc de la Volatera on ens trobarem la font restaurada del Barceló.

Continuem fins al final del camí on pujarem per una sendera al costat de la Roca Nàram. Pugem fins a arribar prop del Bassot del Compte d'Aranda, ruta que vam fer des de les Useres fins a Penya Rotja.

En aquest moment baixem buscant un lloc per a gaudir de les vistes i del nostre cafenet amb les saboroses minicorones d'Àngel de M. José. Després de gaudir de la nostra tradicional paradeta continuem baixant sempre seguint les marques del PRCV 341.

Arribem a la pista a l'altura de la partida de la Solana, travessem el barranc de la Volatera i només al final del pinar Burgà al camí de la Canyada Reial girem a l'esquerra per a anar al poblat íber del Castellar.

Pugem envoltant la muntanya del Castellar i trobem els primers restes del poblat, corrals del Compte d'Aranda i continuem per la sendera del PRCV la cova del Castellar. Baixem la muntanya i ja sols ens falta arribar a Figueroles i acabar la ruta d'avui.

Ruta 137:
Font de les Piques

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Vilafamés

Caminem rectes amunt per l'avinguda de Fabiàn de Ribes, seguim pel carrer Font d'en Jana cap al carrer Palma i al camí Serra ixim del poble.

A pocs metres trobem un fantàstic mirador cap al poble. Abans d'arribar a la partida de la Fonteta, deixem el camí Serra per una sendera que es troba a la nostra esquerra.

A mesura que pugem les vistes cap a Vilafamés són més meravelloses. Al final de la pujada tornem a arribar al camí Serra, però de seguida el deixem per caminar per dalt de la serra de Borriol o de Moró pel camí de la Balaguera.

Les vistes cap a la part darrera del Desert de les Palmes són fantàstiques. Arribem al bancal d'en Dolç on girem a la dreta seguint el camí de la Balaguera.

Ens porta al corral, font i mas de Savoia. Només passem el mas girem per una sendera a la nostra esquerra.

Aquesta sendera ens portarà a la font de les Piques, lloc on farem el cafenet i gaudirem de les corones de tres textures de xocolata que ens ha fet M. José.

Al costat de la font es troba una sendera que puja, és la que agafem per a continuar amb la ruta d'avui i evitar la carretera.

Caminem cap a la partida de la Matxacadora i els estepars. Aquesta part de la ruta és molt trencacames pels vaivens.

Una vegada a l'altura del cementiri, al barranc de Morella, girem a la dreta per a finalitzar la ruta d'avui.

Ruta 138:
El Tormo – Mola de Cirat

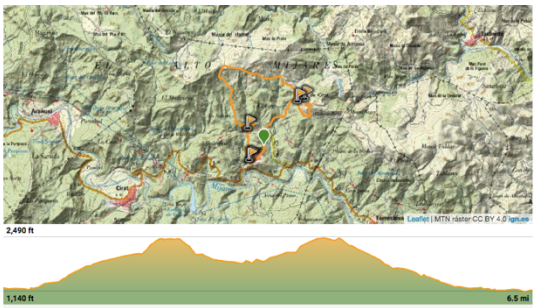

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de El Tormo

A pocs metres es troba a la nostra esquerra una pista formigonada que l'agafem i després una altra a la dreta.

Travessem el barranc del Catino i cap al final del camí trobem una sendereta que va entre bancals avisant-nos del perill de les abelles. Arribem al camí on es trobem unes paletes de SL indicant-nos cap a la mola.

Pujarem per la sendera fins a arribar al camí reial d'Aragó, camí per on pujarem i baixarem a la mola de Cirat. Pel camí reial, on trobem un antic forn de calç, hem d'anar amb compte a la nostra esquerra de la senyalització cap a la mola.

Una vegada agafada la sendera pugem gràcies a les senyalitzacions de la SL (molt important també tindre el track). Les vistes des de la mola de Cirat són espectaculars, lloc ideal per a gaudir del saborós brownie amb gerds de M. José i el nostre tradicional cafenet.

Després d'una bona estona gaudint del moment tornem a baixar per on hem pujat cap al camí reial d'Aragó.

Primer caminem pel camí i després a l'arribar a una intersecció de camins agafem el camí de les marques del PRCV. Seguim baixant seguint les marques del PRCV al costat del barranc de "los Pijadores".

La baixada és molt agradable per la sendera. Passem de llarg varis massos abandonats fins a arribar a una pista de terra que acabarà en la caseta de "Pairón". Una vegada arribem a la caseta ens dirigim cap al poble i abans de finalitzar la ruta anem al mirador "Ociño" i al castell medieval del Tormo.

Ruta 139:
Moleta del Tosal

Punt d'inici i final de la ruta:
Font de Regatxols (Vilafranca del Cid)

Tant la pujada cap a la Moleta com la baixada la fem camp a través i en algunes ocasions seguint senderes abandonades, per això és molt important per a guiar-se tindre el track.

Pugem entre bancals pel mig d'un barranc en direcció cap al límit entre Terol i Castelló. El límit el marca un mur de pedra seca que divideix la densa pineda del terreny de la part castellonenca amb la part amb menys vegetació de Terol.

Travessem el mur per a pujar més còmodes per la part de Terol que no per la part de la densa pineda. Cada vegada que ens trobem més alts el paisatge i les vistes són més meravelloses.

El paratge està envoltat de la fantàstica arquitectura de pedra seca de la zona. Arribem a la Moleta i busquem el lloc ideal per a gaudir del nostre cafenet i la coca de Llavaneres que ens ha preparat M.José.

Després de gaudir del moment i de les vistes que ens deixa el tercer cim de Castelló (primer el Penyagolosa, i segon el Cabezo de les creus) i quint de la Comunitat és hora de baixar. La baixada la fem pel costat de Terol, i també la fem com la pujada, de forma orientativa i guiant-se pel track en direcció cap al camí del Mas de Saura.

Albirem un barranc i decidim baixar pels costats del barranc segons trobem el caminar més fàcil. Arribem al camí del Mas de Saura i no el deixarem fins a arribar a la carretera CV 173.

A l'arribar al Mas l'envoltem per a no molestar a les vaques que es troben al Mas de Saura. Seguim pel camí gaudint de les vistes cap a la Moleta. Pel camí ens trobem un parell de bassetes amb peixos i granotes, i tenim la sort de trobar-nos un fardatxo. Arribem a un punt on trobem una bifurcació, el camí que es descriu a la dreta és el camí del Mas, ara bé, nosaltres agafem el de l'esquerra perquè es troba molt més definit i és més fàcil no perdre's.

Arribem a la carretera i ja sols ens queda terminar la ruta d'avui.

Ruta 140:
Sot de Ferrer

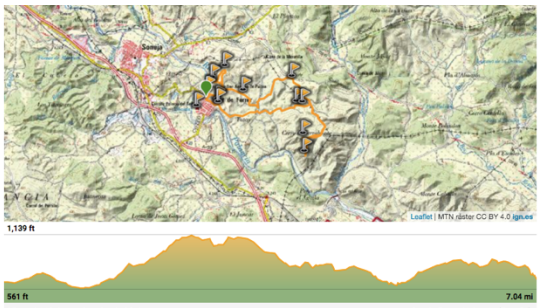

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Sot de Ferrer

Ens dirigim cap al carrer Nou i al final d'aquest trobem a l'esquerra una sendera senyalitzada com a SLCV 116. A pocs metres ens trobem uns antics refugis i el mirador de Remigio. Continuem pel SLCV 116 per la partida Tatay cap al camí del barranc del llop.

Caminem pel camí del barranc del llop fins a arribar un moment que agafem una sendera a la nostra esquerra que ens portarà a un pou i una antiga calera. El *Navajo* és un antic recol·lector d'aigua fet de pedra i també lloc ce trobada entre caçadors, pastors i gent del poble.

Continuem cap a la següent parada de la ruta, el forn de calç de Sant Antoni situat al racó de l'Azud i fantàstiques vistes cap al riu Palància. De seguida arribarem a l'ermitori de Sant Antoni de Padua amb referències documentals des de 1681 on tornem a tindre unes meravelloses vistes cap a la població de Sot de Ferrer.

Seguim pujant passant pel Picatxo de Serrabogar fins a arribar al punt més alt del turó de Serrabogar.

Busquem un lloc ideal a la penya del llamp, per a gaudir de les vistes cap al riu Palància, del cafenet i dels pastissos de M. José.

Després d'una bona estona gaudint del moment continuem per on hem vingut cap al Serrabogar, després al Picatxo i a l'arribar al coll de la Moratilla ens endinsem a la mateixa partida per a anar al forn emprat "La Moratilla".

Arribem a uns depòsits abandonats i continuem pel camí de Tatay que ens deixarà al camí d'Azuebar. Al camí d'Azuebar tornem a trobar les paletes identificatives del SLCV116. Ens dirigim cap al "Navajo León".

Una vegada vist l'ermitori sols ens queda baixar pel zig-zagueig del calvari i arribar al final de la ruta d'avui.

Ruta 141:
Castell de Beselga – Garbí (València)

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Beselga

Ens dirigim cap al castell-palau de Beselga datada del s.XV. Després de pujar a la torre i gaudir de les vistes des del castell baixem cap a la plaça de l'ermita i caminem cap a la senda de la carrasca.

Passem pel rentador antic cap al barranc del Garbí. La mateixa sendera ens portarà al camí de Barraix a Beselga.

Mentre pugem pel camí agafem una sendera que naix a la nostra esquerra que ens portarà a la vora de la carretera CV 3342.

En aquest moment podem anar directament al Garbí o al puntal de l'Abellà (per a anar amb la variant del puntal de l'Abellà.

Nosaltres anirem al Garbí directament girant cap a l'esquerra per la vora de la carretera.

Dalt al garbí anem a l'ermita de la Creu per a gaudir del cafenet, pastís de M. José i les vistes cap a l'Espadà.

Continuem la ruta baixant per la cara nord per l'Albarda del Garbí. Les vistes cap al pla d'Estivella són fantàstiques.

Arribem al camí de Nàquera a Estivella i la deixem just on trobem les senyals de SL cap a Beselga. Ja sols ens queda terminar la ruta d'avui.

Ruta 142:
Sitjar – La Talaia

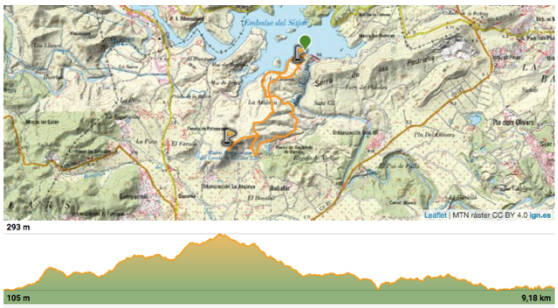

Punt d'inici i final de la ruta:
Embassament Sitjar (Ribesalbes)

Caminem per la carretera de l'embassament en direcció a la partida del Colmenar. A pocs metres trobem a la nostra esquerra una pista que va a les casetes del Sitjar, l'agafem.

Arribem a l'ermita del poblat del Sitjar dedicada al Sagrat Cor de Jesús construïda al 1953. Continuem per la sendera que envolta les casetes del Sitjar guiant-nos per fletxes i marques vermelles. Pugem cap a la Talaia travessant una pista.

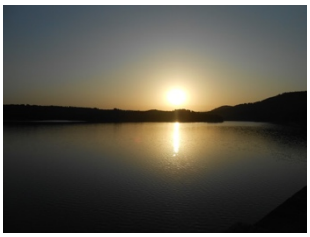

Les vistes cap al Pantà són fantàstiques. Seguim per la sendera fins a arribar al vèrtex geodèsic de la Talaia. Lloc ideal per a fer-nos la nostre tradicional paradeta per a gaudir de les vistes, del cafenet i del pastís de xocolata de M. José.

Retornem per on hem pujat a la Talaia per a dirigir-nos cap a la planta recicladora. Albirem perfectament el castell d'Onda i el Penyagolosa.

Baixem a l'abocador i pel regall de l'abellar caminem per una pista que ens portarà cap a la pista de la central hidroelèctrica del Millars.

A l'arribar a la pista girem a l'esquerra i no la deixem fins a arribar a la carretera de l'embassament. Una vegada arribem a la carretera girem a la dreta per a terminar la ruta d'avui.

Ruta 143:
Tales – Cim de les Àguiles

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Tales

De seguida trobem les paletes del GR 333 que ens indiquen el camí, en aquesta primera part caminarem pel camí entre-rius. A mesura que pugem la densa pineda deixa fantàstiques finestres cap als òrgans de Benitandús.

Arribem a la serralada de les Àguiles i en la bifurcació cap al cim nosaltres seguim les marques del GR 333 en direcció cap a Sueras.

Una vegada ens trobem al pou de les Àguiles, deixem el GR 333 i agafem el camí de les Àguiles en direcció cap al cim.

Ens endinsem a la casa de Ximo Poles i continuem cap al cim. Arribem al cim de les Àguiles, les vistes són fantàstiques cap a l'Espadà però ens sorprèn el castell de Mauz.

Parem i fem el nostre cafenet i pastís de poma de M. José gaudint de les meravelloses vistes.

Continuem fent la part del cresteig que ens faltava i abans d'arribar a la bifurcació que havíem agafat pel GR ens desviem cap a la dreta guiant-nos per les marques del PRCV 161.

Baixem fins la carretera CV 223 i caminem per la mateixa fins a arribar a una pista a la nostra dreta que ens portarà als restes del castell de Tales datat possiblement del segle XII.

Baixem per una sendera del castell cap a Tales, on visitarem la font del Montí i l'església de Sant Joan Baptista.

Ruta 144:
La Serra de la Basa

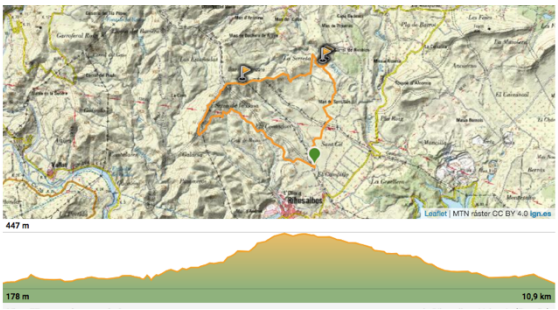

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Ribesalbes

El començament de la ruta es recomanable tindre el track a mà perquè hi ha parts dels camins que es troben amagats per la vegetació. Caminem en direcció cap a la partida del Romeral per a arribar al Mas de Sant Gils i agafar el camí del mateix nom. Pel camí arribem a l'explotació minera de Sanchils.

La societat "Spanish Mining Sindicate", la qual, obtenia combustible per mig de la pròlisi de les lutites laminades bituminoses.

Continuem pel camí fins a arribar a una bifurcació on girarem la nostra esquerra en direcció a les serretes. Anem pujant i a mesura que pugem tenim unes mágnifiques vistes cap a Araia i cap al pantà de Ribesalbes.

Arribem a la canyada reial de Castelló on ens portarà al cim de la Serreta. El cresteig es formidable per la sendera com per les vistes. Continuem per la canyada cap al camí de la serra passant de llarg el corral de Costella i el de les Beates.

A pocs metres trobem una ombra per a fer-nos el nostre tradicional cafenet i gaudir de la tarta pasiega de pinya que ens ha fet M. José.

Seguim pel camí de la serra fins a una bifurcació amb paletes identificatives on nosaltres agafarem la pista cap a la Domenya.

De la Domenya agafarem el camí d'Araia fins a terminar la ruta d'avui.

Ruta 145:
La Copa de Montanejos

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Montanejos

Agafem una sendera que ens portarà a la pista que puja a la copa. Una vegada ens trobem en la pista, a pocs metres, trobem unes paletes identificatives indicant-nos la sendera que arriba a La Copa.

La sendera és molt agradable gràcies a la densa pineda i a les vistes que ens van deixen les clarianes. Arribem a la següent font, la dels tres germans.

Seguim endavant i després de fer una petita grimpada arribem al cim de "La Copa". És hora de trobar el lloc ideal per a gaudir de les vistes, del cafenet i de la coca mal feta farcida amb melmelada, el trobem al mirador.

Després d'una bona estona gaudint del moment és hora de baixar. La baixada també ens delecta amb les vistes cap al Penyagolosa.

Seguim la sendera fins al GR 7 on l'agafarem. La sendera ens porta cap a la mateixa pista de pujada.

Només ens queda trobar la sendera del començament i terminar la ruta curta però molt agradable de fer en estiu.

Ruta 146:
El Tormo – Pou Negre

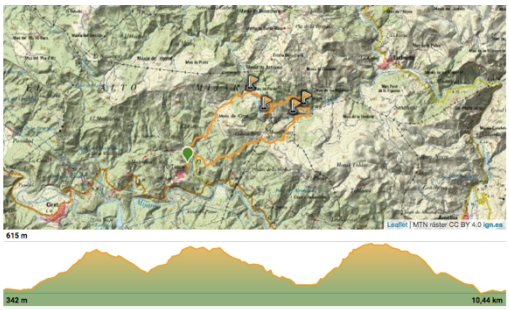

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de El Tormo

Una vegada ens trobem al camí reial d'Aragó, en compte de girar cap a la dreta (aniríem a la mola) continuem recte per una sendera molt ben indicada amb els mollons.

Aquesta part de la ruta fins a la rambla de Santa Anna, és molt recomanable tindre el track a la mà perquè part de la sendera es perd per la forta vegetació.

Arribem i travessem la rambla de Santa Anna dirigint-nos cap al mas de Pardo. Una vegada passem de llarg el mas, la senda torna a estar molt ben definida.

Pugem per la senda amb la vista posada a la rambla de Santa Anna i els seus envoltants. Quan tornem a trobar-nos al segon punt més alt de la ruta ens desviem buscant el cim del Bojar.

Dalt hi trobem masos en ruïnes i una forta pineda que fa complicat continuar cap al cim. Al final, es troba la part més alta del Bojar. Lloc ideal per a gaudir del nostre tradicional cafenet, vistes i del saborós pastís de formatge de M. José.

Tant per a pujar al cim com per a tornar a la ruta el fem per on hem pogut, podeu guiar-vos pel track si voleu. Ara bé, val la pena perquè les vistes són fantàstiques.

Continuem per la sendera, travessem el barranc de la fam i arribem al camí del mas de la Noguereta. Arribem al mas de la Noguereta i continuem baixant cap a la rambla de Santa Anna.

Una vegada a la rambla ens desviem cap al pou negre. El pou negre és un lloc ideal per a desconnectar. Retornem un poc i agafem una sendera a la nostra dreta i fem la forta ascensió cap al morró negre. La sendera ens porta de nou al camí reia d'Aragó i a pocs metres caminant pel camí trobem les senyals del SL que ens indiquen per on baixar.

Continuem baixant pel SL de la mola cap al poliesportiu i una vegada arribem només ens queda terminar la ruta d'avui.

Ruta 147:
Xorrador de Zucaina

Punt d'inici i final de la ruta:
Població de Zucaina

Primer anem al xorrador i tornem per on hem vingut al costat del barranc del Centenar. Travessem el barranc per la CV 190 i a pocs metres trobem una pista a la nostra esquerra que ens portarà als masos de Adelantado i Salvador.

Al final de la pista hi ha una sendera no molt definida on trobem important portar el track per a guiar-se. Les vistes del paratge i del xorrador des de més alt són cada vegada més espectaculars.

Entre una densa pineda i grimpant algunes roques arribem al punt ideal per a fer-nos el nostre cafenet i coca malfeta de M. José.

Seguim la ruta i baixem en direcció cap al Mas del Villar. Al mas agafem el camí del Villar i el deixem només ixim del mas.

Trobem una sendera a la nostra esquerra que anirà envoltant el barranc.

En aquesta part de la ruta el Penyagolosa és el referent de la nostra vista.

Tornem a caminar pel camí del Vilar i no el deixem fins a arribar a la carretera CV 190.

Una vegada arribem a la carretera i fins al final de la ruta d'avui ens anem guiant entre la carretera i per senderes antigues que ja no es troben molt ben definides. Recomanem agafar el track.

Ruta 148:
Cabeço de les Creus

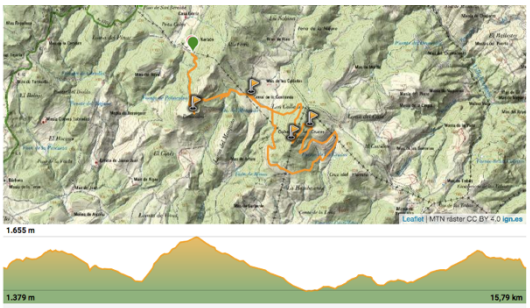

Punt d'inici i final de la ruta:
Casa Narbón (Cortes d'Arenós)

Intentem aproximar-nos el màxim possible amb el cotxe en direcció a Penyacalva pel camí de les creus. Caminem pel PR-TE 23 fins a arribar al mirador de Penyacalva.

Les vistes des del mirador fan la nostra primera paradeta de la ruta. Continuem pel camí gaudint del fantàstic paratge. A més tenim la fortuna de gaudir de les ovelles, cabres i vaquetes que ens trobem pel camí.

Arribem al corral de la Contienda, lloc a on començarem el fort ascens al Cabeço. La pujada és prou considerable, es troba molt ben definida a més molt ben senyalitzades per les marques del PR-TE 23. A mesura que pugem les vistes són cada vegada més espectaculars.

Aproximadament a falta d'un quilòmetre per a arribar al vèrtex, caminem pel llom del Cabeço gaudint de les vistes de la part de Terol. Una vegada ens trobem al vèrtex geodèsic de les Creus farem el nostre cafenet i gaudirem de la tarantela de poma de M. José.

Les vistes, mirem on mirem, des del segon pic més alt de la província de Castelló són meravelloses. La baixada la farem per la part de Castelló pel camí de les Creus senyalitzat per les marques de SL.

Continuem pel camí de les creus envoltant els peus del Cabeço i passant de llarg el corral nou i el de la Bailesa o "Hambrienta". Una vegada tornem a arribar al corral de la Contienda ja sols ens queda caminar fins on hem aparcat el cotxe.

Ruta 149:
Alt dels Coloms – Cantera Gullirno/Gollizno

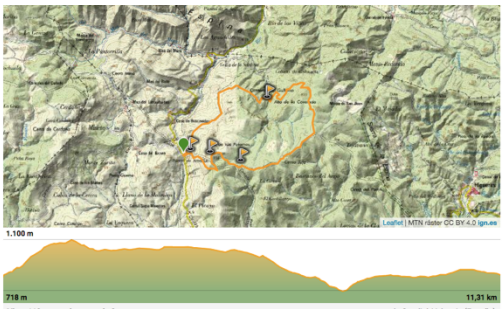

Punt d'inici i final de la ruta:
Port de les Arenilles (Caudiel)

Pugem per la pista fent zig-zag seguint les marques del PRCV 63.5. De seguida trobem el mas de la ventisca i continuarem per una senda molt ben identificada i senyalitzada. A mesura que pugem les vistes són magnífiques.

Arribem a una paleta indicant-nos el alt dels coloms però nosaltres ens desviarem del PRCV en direcció al vèrtex geodèsic "Palomas".

Arribem a l'alt dels coloms i podem gaudir de les fantàstiques vistes des del punt més alt de la ruta d'avui. Seguim endavant per una pista que ens portarà de nou al PRCV 63.5 just a la canyada reial dels serrals.

Trobem el pou de Valero i de seguida arribem al corral de les roques on continuarem pel camí o cordel dels contrabandistes. A una bifurcació de pistes deixem el cordel per a dirigir-nos cap a l'alt de la Covarada*.

Passem de llarg l'alt de la Covarada i arribem a l'inici del barranc de Gallocanta.

Abans de baixar pel barranc de Gallocanta fem el nostre tradicional cafenet i gaudir dels profiteroles de M. José. Després de fer-nos el cafenet baixem pel barranc de Gallocanta.

La senda, a mesura que ens apropem al barranc de Gullirno/Gollizno es fa més complicat per la densa vegetació.

Arribem a la font del Vergel on hem d'anar amb molt de compte i trobar una sendera que puja a la nostra esquerra.

Continuem pujant fins a arribar a la pista o senda dels contrabandistes. Ja sols ens queda acabar la ruta d'avui.

*Una vegada arribem a l'alt fins a travessar el barranc de Gullirno/Gollizno i arribar a la senda dels contrabandistes, recomanem descarregar el track perquè es fa complicat seguir la senda.

Ruta 150: Montmajor

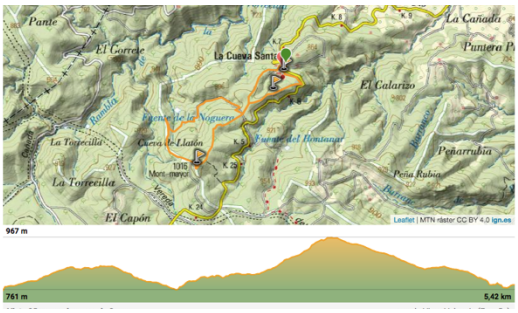

Punt d'inici i final de la ruta:
Santuari Cova Santa (Altura)

Caminem al costat de la CV 254 i de seguida trobem unes paletes del GR 10 que ens indiquen cap a on anar.

La pujada la fem pel via crucis on trobem moltes representacions de pedra. Una vegada passem de llarg el via crucis arribem a una bifurcació on hi ha paletes del GR 10.

Nosaltres girem a la dreta pel camí de la font de la Noguera envoltant el Montmajor. Seguim les marques del GR 10 i arribem al barranc de la font de la noguera.

Ens desviem cap al cim del Caballó per a albirar les vistes i tornem a la senda. Una vegada arribem a la senda, camp a través i com a guía la caseta del forestal pugem pel terreny més accessible cap al Montmajor.

Arribem al Montmajor, punt més alt de la Serra Calderona (1016m) on gaudirem de la tarta de poma Dorothea de M. José, del nostre cafenet i de les vistes.

Després d'una bona estona gaudint del cafè de la ruta 150, baixem per la part més directa cap a la bifurcació on hem girat pel GR 10 cap al camí de la font de la Noguera. Fent un "vuit" caminem per la part del GR 10 en direcció al Santuari. Una vegada arribem abans d'anar-nos visitem la fantàstica cova Santa.

Per últim i de forma independent a la ruta d'avui però per trobar-nos prop del lloc visitem un meravellós paratge situat a la "Rambla seca o de Uñoz".

Ruta 142

Embassament del Sitjar